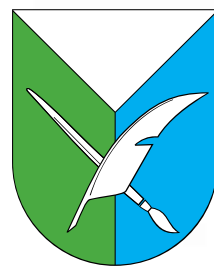

Podblegaške novice

letnik 19, številka 7
september 2015

GLASILO OBČINE
GORENJA VAS
- POLJANE

- Obvoznica skozi Gorenjo vas uradno odprta
- Šubičeva hiša – muzej ustvarjalnih doživetij
- Mednarodna noč netopirjev
- Muzikal Cvetje v jeseni prvič na Visokem
- Popotnik na Caminu

Iz županovega dnevnika

• 8. 7. – Na obisku z našim poslancem Žanom Mahničem pri ministru za infrastrukturo na temo obnove državne cestne infrastrukture: odprtje naše obvoznice, ceste Gorenja vas–Hotavlje, Gorenja vas–Todraž, Trebija–Sovodenj.

• 27. 7. – Na sestanku na ARAU; seznanili so me s prenosom odlagališča Jazbec in s svojim delom, saj bodo oni izvajali monitoring.

• 25. 8. – Pridobljeno uporabno dovoljenje za obvoznico Gorenja vas.

• 27. 8. – Na sestanku na Občini Vrhniku, dogovarjamo se za sodelovanje z inšpektoratom več občin.

• 27. 8. – Na sestanku na ministrstvu za zdravje na temo dodatnih koncesij za fizioterapijo in pediatrijo.

• 27. 8. – Na sestanku z optikom za dodatno dejavnost v zdravstveni postaji v Gorenji vasi.

• 1. 9. – Šesto leto zapored sem obiskal vse šole v občini in prvošolcem podaril slovensko zastavo s posvetilom.

• 3. 9. – Na srečanju upokojencev Gorenjske v Bohinjski Bistrici.

• 5. 9. – Na slovesnosti ob predaji ceste Hotovnk–Planinčar svojemu namenu.

• 6. 9. – Na obisku odlične prireditve Volneni na Visokem.

• 8. 9. – Obisk direktorice Muzeja Škofja Loka s sodelavci; skupaj z župnikom smo pregledali Muzej Vlastja v starem župnišču na Trati, s skupnim sodelovanjem in željo ga bomo prestavili v Sokolski dom.

• 8. 9. – Na slovesnem odprtju Šubičeve hiše.

• 11. 9. – Na Blaznikovem večeru v Šubičevi hiši na temo Jurija Šubic v Ate nah.

• 12. 9. – Na muzikalu Cvetje v jeseni ob Tavčarjevem dvorcu; tudi igralcem sem povedal, »da je samo ena predstava tam, kjer je bila tudi napisana«, to je na Visokem.

• 14. 9. – Na slovesnosti ob predaji obvoznice Gorenja vas svojemu namenu, ki je bila od pričetka izdelave Državnega prostorskega načrta skupnega pomena in do odprtja narejena v rekordnem času, v manj kot šestih letih. Še enkrat hvala vsem ...

Vsebina

Obvoznica – še uradno predana voznikom v uporabo	str. 3
Kakšno ponudbo lahko pričakujemo v Kopačnici?	str. 4
Do Planinčarja asfaltirana pot	str. 4
Plazu v Lazah ni mogoče povsem ustaviti	str. 5
Javni razpis – sofinanciranje trajnostnega gospodarjenja z divjadjo	str. 6
Pomoč družini na domu	str. 7
Javni razpis – prenova sakralne dediščine	str. 9
Šubičeva hiša v Poljanah je uradno odprla svoja vrata	str. 11
Mednarodna noč netopirjev v Gorenji vasi	str. 12
Tujerodne rastline in živali	str. 13
Akcija Začetek šole	str. 14
TD Slajka Hotavlje: Cvetje v jeseni so pripeljali »domov«	str. 17
Popotnik na Caminu	str. 18 in 19
Zlatomašnik Peter Bogataj	str. 20
Pet ton krompirja za šoli in vrte	str. 24
GHD Lučine 2015 – najatraktivnejša dirka doslej	str. 25
FCC: Gregor Stanonik v pričakovanju svet. prvenstva	str. 27
Postavitev spominske plošče v Pilovcu	str. 28

O rudniških odlagališčih nič novega

Na ministrstvu za okolje in prostor so pred poletjem napovedali, da bo vlada predvidoma septembra sprejela uredbo o prenosu odlagališča Jazbec na Agencijo za radioaktivne odpadke. Kot so pojasnili zdaj, je predlog uredbe v medresorskem usklajevanju in po pričakovanjih bo potrjen konec tega meseca. S tem bo manjše izmed dveh rudniških odlagališč jalovine prešlo iz upravljanja Rudnika Žirovski vrh.

S popravljeno analizo o posledicah morebitne splazitve odlagališča Boršt v dolino pa so se strokovne službe ministrstva seznanile tik pred zaključkom redakcije Podblegaških novic, izsledke bomo objavili v naslednji številki glasila. Na podlagi rezultatov te analize bo sicer ministrstvo odločilo o ukrepih za sanacijo plazine na Borštu.

P. N.

Stik z županom

Župan je dosegljiv za vaš vprašanja, predloge in mnenja vsak torek in sredo. Če se boste želeli pri njem oglasiti osebno na občini (v začasnih prostorih v Todražu), se prej najavite pri tajnici na telefonsko številko 04/51-83-100 in povejte, približno koliko časa boste potrebovali, da boste dobili termin in vam ne bo treba čakati. Lahko se zgodi, da kdaj zaradi neodločljivih obveznosti kljub napovedanim uradnim uram ne bo dosegljiv, za kar se že vnaprej opravičuje in prosi za razumevanje. M. B.

Kdaj in kako do župana?

vsak torek 15 ^h –17 ^h	po tel.: 051/384-433
vsako sredo 14 ^h –17 ^h	na sedežu občine

Naslednja številka: 23. oktobra

Vaše prispevke za naslednjo številko Podblegaških novic pošljite do 8. oktobra po elektronski pošti podblegaske.novice@gmail.com ali na naslov: Uredništvo Podblegaških novic, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas. Na ista naslova lahko pošljate tudi informacije o prireditvah, ki jih organizirate. Prispevkov, ki jih bomo prejeli po tem datumu, ne bo mogoče objaviti!

Še uradno predana voznikom v uporabo

»Z novo obvoznico v Gorenji vasi je zagotovljena boljša prometna varnost udeležencev v prometu, izboljšani sta kakovost bivanja prebivalcev Gorenje vasi ter povezanost regionalnih in medobčinskih središč,« so sporočili z ministrstva za infrastrukturo sredi septembra, ko sta minister Peter Gašperšič in župan Milan Čadež še uradno odprla 618 metrov dolgo obvoznico med bencinsko črpalko in Vršajnom.

Foto: D. P.

Prva dela na trasi

Gradnja ceste je stala 2,37 milijona evrov, skupaj z ostalimi deli, kot so ureditev dveh postajališč, podporni in protipoplavni zidovi, varovalna ter protihrupna ograja, dve brvi ter prepusti za dvoživke (trasa poteka po varovanem območju Natura 2000, saj na tem območju živi več vrst zavarovanih dvoživk) pa 5,5 milijona evrov. Nekaj manj kot polovico sredstev, 2,08 milijona evrov, je prispevala EU, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. S pomočjo evropskih sredstev so bili v finančni perspektivi 2007–2013 poleg gorenjevaške obvoznice dokončani še trije cestni projekti, ki potekajo na tako imenovani četrti razvojni osi, in sicer rekonstrukcija cest Dolenja Trbuša–Želin ter Dolenja Trebuša–Bača pri Modreju in obvoznica v Škofji Loki, ki bo odprta v naslednjih tednih. Ob otvoritvi tega več kot 50-milijonskega infrastrukturnega projekta se pripravlja tudi poseben dogodek, družabni tek po trasah zelenih in narejenih obvoznic. Štart bo v Žireh, cilj pa v Škofji Loki. Kot so zapisali pobudniki, se s tem prebivalci

Poljanske doline želijo v prvi vrsti zahvaliti prebivalcem Lontrga, da so več desetletij prenašali ves promet v Poljansko dolin in iz nje. Tekalci

Foto: D. P.

Zaradi plazu se je gradnja za nekaj časa zavlekla in podražila projekt.

Foto: Dušan Kavčič

Obvoznica po odprtju. Nekaj razmišljanj o njej je posredoval tudi naš rojak Metod Bohinc. Več na strani 23.

Foto: D. P.

Rušitev hiš na trasi obvoznice septembra 2013

se lahko skupini pridružijo kjer koli na poti in pretečejo del trase.

Zgrajena v rekordnem času

Kot je ob odprtju ocenil župan Milan Čadež, so gorenjevaško obvoznico zgradili v rekordnem času, saj je od priprave ustreznega

državnega prostorskega načrta do odprtja ceste minilo samo šest let. Že leta 2007 so se sicer začeli prvi pogovori z lastniki zemljišč, naslednje leto je občina založila sredstva za nakup zemljišča in stavb družine Ferlan za krožišče, kar je bil pogoj za gradnjo obvoznice. V letu 2010 smo se že lahko vozili skozi krožišče pred mostom čez Soro, do leta 2012 so bila odkupljena vsa potrebna zemljišča za obvoznico in pripravljena dokumentacija. V januarju 2013 je občina podpisala sporazum o sofinanciranju za izgradnjo obvoznice, v začetku jeseni so izvajalci začeli z gradbenimi deli. Po novi infrastrukturni pridobitvi v občini je promet stekel sredi junija, uporabno dovoljenje pa je upravni organ izdal avgusta.

Milka Bizovičar

Kakšno ponudbo lahko pričakujemo v Kopačnici?

Julija je podjetnik Iztok Podkrižnik nakazal zahtevano kupnino naši občini in s tem postal lastnik dela zemljišč na območju predvidenega turističnega centra v Kopačnici. Načrtuje izgradnjo tako imenovanega glamping centra, ki bo eden od treh pod blagovno znamko Charming Slovenia.

Bodo kopaške toplice čez nekaj let prav take?

Projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja v Kopačnici je menda še v začetni fazi, kot je povedala predstavnica Podkrižnikovega podjetja Maja Dimnik, pa bo tu poudarjena ponudba za dobro počutje (wellness). Koncept bo sicer enak, kot je v avgusta odprtem glamping centru v Savinjski dolini. Beseda glamping je sestavljanka besed glamurozno in kamping. »Glamurozni kamping gostom omogoča pristen stik z naravo, obenem pa jim nudi prestiž, razvajanje in ekstravagantne namestitve. Drugečne namestitve pa so le eden izmed ključnih delov načrtovanih resortov,« je pojasnila Dimnikova. Na Ljubnem turistično naselje sestavlja deset moderno opremljenih šotorov: vsak ima dve spalnici, kopalnico, TV, klimo, jacuzzi ... Ob šotorih so urejeni bazen, savne ter prostor, kjer zvečer zakurijo ogenj. Dodatna ponudba je

prepletena z zeliščno-zelenjavnim vrtom, iz katerega vsak dan naberejo zelišča za pripravo hrane v restavraciji, ki deluje v naselju.

»Iztok Podkrižnik, investitor in lastnik blagovne znamke Charming Slovenia, v naslednjih letih načrtuje več romantičnih glamping resortov. Eden bo ob Blaguškem jezeru pri Svetem Juriju ob Ščavnici, drugi pa v Kopačnici, vsak pa bo zasnovan na drugačni vsebinski ponudbi kot tudi arhitekturno drugačni zasnovi. V Herbal glampingu je tako poudarek na zeliščih, Kopačnica pa bo imela predvsem velik poudarek na wellness ponudbi,« je še razkrila Dimnikova. Sodeč po navedbah na spletni strani v Kopačnici namesto šotorov verjetno lahko pričakujemo drevesne hiške in/ali gozdne hiške.

M. B.

Do Planinčarja odslej po asfaltirani poti

V začetku septembra so slovesno odprli javno pot Hotovlja-Hotovnik v dolžini 933 metrov, ki vodi do kmetije Planinčar. Krajevna skupnost (KS) Poljane je imela asfaltiranje ceste že dlje časa v načrtu, a so se dela lotili letos, saj so želeli odsek urediti naenkrat, pa tudi vložek za KS ni zanemarljiv: 46.000 evrov z davkom. Kot je povedal Boštjan Kočar z občinske uprave, je bil to zaradi izjemne strmine in serpentin izreden zalogaj tudi za izvajalce. Asfaltno podlago so lahko v podjetju Gradnje Žveplan, d. o. o., na mesto del pripeljali le z manjšimi kamioni, večino dela pa opravili ročno. Namesto načrtovanih dveh dni so asfaltno prevleko polagali dvakrat dlje, pri delu pa jim je vseskozi pomagal Jože Oblak, lastnik Planinčarjeve kmetije v Bukovem Vrh, do katere končno vodi urejena asfaltirana pot.

Asfaltiranje strme in serpentinaste poti do Planinčarja v Bukovem Vrh je bilo večinoma ročno delo.

V Poljanah nezadovoljni zaradi odstranitve bankomata

V prejšnji številki smo poročali, da je Pošta Slovenije zaradi reorganizacije storitve v Poljanah prenesla v prostore tamkajšnje trgovine KGZ Škofja Loka. Obenem so krajani v stavbi, kjer je imela pošta prej svoje prostore, ostali tudi brez bankomata. Tega, kot je povedal župan Milan Čadež, v dogovarjanjih z njimi Pošta pred tem ni omenjala: »Zelo veliko slabe volje je med krajani, zato se trudimo, da bi dobili bankomat nazaj. Dogovarjamo se z dvema bankama, a glede na število dvigov bo partnerja kar težko dobiti.«

P. N.

Sedem ambulant do konca leta v novih prostorih

Prizidek ob obstoječem zdravstvenem domu že dobiva svojo pravo podobo. V njem naj bi prostore dobilo sedem ambulant zasebnih zdravnikov in zobozdravnikov. Prizidek v dveh nadstropjih obsega približno 600 m² metrov površine. Prostorji bodo, kot je za Radio Sora pojasnil zdravnik Janez Koprivec, urejeni bolj ergonomsko glede na zdajšnje potrebe zdravstvene oskrbe. Ta potrebuje vedno več prostora, ki so ga v obstoječih prostorih vedno težje zagotavljali. V izpraznjenih ambulantah bodo po zadnjih podatkih z občine uredili varovana stanovanja.

P. N.

Sokolski dom že gosti prve prireditve

V začetku meseca so na občini pridobili dovoljenje za uporabo Sokolskega doma s parkirišči. Kmalu zatem so v večnamenski dvorani že gostili prvo poročno slavo. Tam je zaradi slabega vremena 14. septembra potekala tudi slovesnost ob predaji gorenjevaške obvoznice svojemu namenu. Prav tako so isti dan prvič v mali dvorani gostili tiskovno konferenco, na kateri so predstavniki občine, Direkcije RS za infrastrukturo ter minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič skupaj z gorenjevaško obvoznicco predstavili javnosti še druge dokončane projekte na 4. razvojni osi od Jeprce do Robiča.

Občinska uprava se bo iz Todraža v prenovljeni Sokolski dom preselila v začetku prihodnjega leta, slavnostno odprtje pa je načrtovano za binkošno nedeljo prihodnjega leta, v spomin na odprtje leta 1923.

P. N.

Plazu ni mogoče povsem zaustaviti

Dela na plazovitem območju Laze so se, kot je bilo predvideno, pričela v avgustu takoj, ko je bila podpisana pogodba o sofinanciranju z Ministrstvom za okolje in prostor (MOP). Za sanacijo, ki bo le začasen obliž na rano, saj je plaz nemogoče zaustaviti, je na voljo 300.000 evrov. Kot so sporočili z občine, bodo vsa dela v predvidenem obsegu izvedena do konca leta.

Sanira se tudi del ceste Laze–Robidnica.

Maja je MOP odobril dodatna omejena sredstva za sanacijo, zato se je občina skupaj s predstavniki ministrstva dogovorila za izvedbo nujnih sanacijskih del, kot so ureditev ponižane lokalne ceste, vključno z mostom in dodatno ureditvijo odvodnjavanja z območja objekta Laze 2, sanacija stanovanjske hiše Laze 2 z izvedbo podpornega zidu za varovanje objekta in ojačitvijo same stanovanjske hiše z vezmi in temeljem.

Med drugim sanacija obsega gradnjo nadomestnega gospodarskega poslopja v vasi Laze pri Možinovih, izvedbo treh vrtin na delu v zaledju plazu v smeri proti Slugovi dolini za določitev velikosti premikanja tega dela ter izvedbo treh vrtin v zalednem delu nad vasjo, s katerimi naj bi znižali gladino vode, ki napaja plaz. Kot so na občini zapisali v izjavi za javnost, je bil v letu in pol, odkar sanacijo plazu urejajo in vodijo z lastnimi sredstvi in sredstvi MOP, narejen občuten premik tako glede sistematičnosti pristopa kot glede števila izvedenih aktivnosti in sanacijskih

posegov. Pri tem občina izpostavlja, da je stroka enotna, da tako velikega plazu ni mogoče povsem zaustaviti, mogoče pa je pristopiti k zmanjševanju škode in odpravljanju posledic plazenja.

Eden od nujnih ukrepov bo ureditev odvodnjavanja

Trenutno znani obseg plazu v Lazah je občini poznan od marca 2014 naprej, pred tem so sanacijska dela potekala v okviru MOP. Občina ni razpolagala z informacijami o večji obsežnosti plazu, saj je bila dotedanja sanacija omejena le na objekt Laze 8. Kot je povedal geolog dr. Tomaž Beguš, so bile raziskave, ki se leto in pol izvajajo na območju med Kopačnico in Blegošem, najprej usmerjene v določitev obsega plazenja po dolžini, širini in globini, predvsem pa je pomembno določiti hitrost premikanja posameznih delov plazu. Premikanje je lahko enakomerno ali pa se povečuje. »Povsem jasno je, da so se premiki

močno povečali v začetku leta 2014, ko je na območju Leskovice v januarju in februarju padlo preko 700 litrov dežja na kvadratni meter. S temi raziskavami se določa tudi vzroke za plazenje, s katerimi bi lahko določili tudi sanacijske ukrepe. Običajno so sanacijski ukrepi na plazovih nujni, interventni in trajni. Glede na to, da so v preteklem letu nastale vidne poškodbe ceste in nekaterih hiš v Lazah, je eden izmed nujnih ukrepov, ki se izvajajo, ureditev odvodnjavanja. Zajelo se bo drenažno in meteorno vodo z območja ceste in se jo speljalo v grapo izven območja plazu,« je pojasnil Beguš. Omenjeni ukrep je enkraten in ga bo potrebno stalno vzdrževati.

Potrebne bodo dodatne raziskave terena

Ko bodo raziskave zaključene, bo znan obseg plazu po globini in učinek zmanjševanja vode v globini plazu na premikanje zemeljskih mas. »Tako se bodo lahko določili trajni ukrepi. Potrebno je poudariti, da je pri plazovih take velikosti, kot je plaz Laze, lahko trajen ukrep tudi samo stalen, a kvaliteten monitoring območja, saj so lahko gradbeni posegi za ustavitev takega plazenja izredno dragi,« je bil izčrpen Beguš.

Trenutna sanacijska dela, ki se izvajajo na plazu, so po njegovih besedah zasnovana tako, da bi s kontroliranim odvodom vode zmanjšala vpliv vode vsaj na širšem območju občinske ceste. Nekateri deli se nahajajo na območju prehoda iz območja, kjer ni plazu, v območje plazu. Ti deli so najbolj izpostavljeni poškodbam in jih bo potrebno stalno pregledovati in vzdrževati. Raziskava bo med drugim določila dinamiko plazenja glede na količino padavin. Z rezultati, ki bi pokazali, katere padavine so odločilne za plazenje, občina zaenkrat še ne razpolaga. Bo pa prihodnje leto ponovila letalski geodetski posnetek, na osnovi katerega bo po metodi primerjav snemanja izpred dveh let pridobila natančnejše podatke o smereh gibanja plazenja posameznih grud znotraj trikilometrskih plazine.

Lidija Razložnik

Zaključek evropskega projekta vodooskrbe za Poljansko dolino in Škofjo Loko

V tem mesecu so v Škofji Loki predstavili zaključek gradbenih del evropskega projekta »Oskrba s pitno vodo v porečju Sore«, za katerega sta občini Škofja Loka in Gorenja vas - Poljane pridobili sredstva iz Kohezijskega sklada.

Pričetek del pogodbeno 10,7 milijonov evrov (brez DDV) vrednega projekta se je začel v občini Gorenja vas - Poljane 6. decembra 2012 in zaključil 31. avgusta letos v občini Škofja Loka. Nosilec pogodbe in izvajalec gradnje vodovodnega sistema za Občino Škofja Loka je bilo podjetje IMP PROMONT, d. o. o., skupaj s podjetjem Kolektor Koling, d. o. o., za Občino Gorenja vas - Poljane pa podjetje IPI, d. o. o.

V okviru projekta so položili 35 kilometrov cevovodov, zgradili tri črpališča z vrtinami, pet vodohranov, tri prečrpalne postaje, skupni zbirni jašek za vrtine, klorinarsko postajo ter uredili zajetje spodnja Hotovlja (zajetje Milostovka).

Z izvedbo projekta so zagotovili ustrezno infrastrukturo, izboljšali javno oskrbo ter s tem zagotovili boljše in varnejšo oskrbo s pitno vodo. Povečalo se je tudi število prebivalcev, oskrbovanih iz vodovodnih sistemov z zagotovljenim monitoringom.

V občini Gorenja vas - Poljane so z deli zaključili decembra lani, v občini Škofja Loka pa konec avgusta letos.

Pogled na vse objekte investicije črpalne vrtine na Trebji

Občina Gorenja vas - Poljane
Poljanska cesta 87
4224 Gorenja vas
D. Š.: SI 63943026

Na podlagi Odloka o porabi koncesijske dajatve za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v Občini Gorenja vas - Poljane (Ur. l. RS št. 14/12), v povezavi Zakonom o divjadi in lovstvu (U. l. RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US in 17/08), Statuta Občine Gorenja vas - Poljane (Ur. l. RS, št. 85/13) in Odloka o proračunu Občine Gorenja vas - Poljane za leto 2015 (Ur. l. RS, št. 94/2014) objavlja Občina Gorenja vas - Poljane

JAVNI RAZPIS za sofinanciranje aktivnosti trajnostnega gospodarjenja z divjadjo

1. PREDMET JAVNEGA RAZPISA

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje aktivnosti trajnostnega gospodarjenja z divjadjo, in sicer ukrepov varstva divjadi in biomeliorativnih ukrepov (vzdrževanje pasišč, grmišč, gozdnih jas, mokrišč in remiz za malo divjad, vzdrževanje gozdnega roba, izdelava in vzdrževanje kaluž, sajenje in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja, postavitev in vzdrževanje gnezdilnic, solnic in prež) (v nadaljevanju: aktivnosti) v posameznih loviščih, katerih lovna površina leži v občini. S tem želimo vzpodbuditi upravljavce lovišč k še boljšemu trajnostnemu gospodarjenju z divjadjo in loviščem.

Aktivnosti se morajo izvajati v skladu s to pogodbo, koncesijsko pogodbo za trajnostno gospodarjenje z divjadjo, programi in načrti upravljanja z divjadjo, predpisi s področja lovstva, ohranjanja narave, varstva okolja in zaščite živali ter drugimi veljavnimi predpisi.

2. OSNOVNI POGOJI ZA KANDIDIRANJE NA JAVNEM RAZPISU

Vlagatelj mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- v Republiki Sloveniji je registriran kot lovška družina,
- ima sklenjeno veljavno koncesijsko pogodbo za trajnostno gospodarjenje z divjadjo za lovišče, ki leži na območju občine Gorenja vas - Poljane,
- ni v postopku prisilne poravnave, stečaja ali likvidacijskem postopku,
- ima poravnane davke, prispevke in druge obvezne dajatve državi in občini.

3. PREDMET PODPORE

- Sofinanciranje stroškov v zvezi z aktivnostmi trajnostnega gospodarjenja z divjadjo

4. UPRAVIČENI STROŠKI

- Stroški, povezani z aktivnostmi trajnostnega gospodarjenja z divjadjo

5. VIŠINA SREDSTEV

Višina sredstev je 1.644,51 evrov.

6. ROK PORABE DODELJENIH SREDSTEV

Dodeljena sredstva za tekoče leto morajo biti v tekočem letu tudi porabljena.

7. RAZPISNA DOKUMENTACIJA

Razpisna dokumentacija za vlogo na javni razpis za sofinanciranje aktivnosti za trajnostno gospodarjenje z divjadjo vsebuje:

- povabilo k oddaji vloge,
- navodilo vlagateljem za izdelavo vloge,
- postopek za izbor sofinancerja,
- vzorec pogodbe,
- navodila vlagateljem za izpolnjevanje obrazcev,
- obrazce:
  - PRIJAVA NA RAZPIS,
  - IZJAVA VLAGATELJA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV.

Vloga mora biti izdelana v skladu z razpisno dokumentacijo.

Razpisna dokumentacija je vlagateljem na voljo od dneva objave tega javnega razpisa v Poddlegaških novicah do zaključka tega javnega razpisa, to je do 16. 10. 2015.

8. NAČIN, ČAS IN KRAJ ODDAJE PRIJAV NA JAVNI RAZPIS

Vlagatelji morajo vloge oddati izključno po pošti kot priporočeno pošiljko na naslov: Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska c. 87, 4224 Gorenja vas, in sicer najkasneje do vključno 15. 10. 2015 (velja datum poštne žige). Na hrbtni strani ovojnice ali prednji strani levo zgoraj mora biti naveden naziv in naslov vlagatelja. Vloga mora biti poslana v zaprti ovojnici in z obvezno navedbo razpisnega področja na prednji strani ovojnice:

- Ne odpiraj – vloga na javni razpis – sofinanciranje trajnostnega gospodarjenja z divjadjo;
- Ime lovišča, na katerega se vloga nanaša.

Nepravočasne in nepravilno opremljene vloge bodo zavržene.

9. ČAS IN KRAJ ODPIRANJA PRISPELH VLOG

Odpiranje vlog bo 19. 10. 2015 ob 11. uri v prostorih Občine Gorenja vas - Poljane, Poljanska c. 87, 4224 Gorenja vas. Odpiranje vlog ni javno.

10. ODLOČANJE V POSTOPKU RAZPISA IN OBVEŠČANJE O IZIDU RAZPISA

Zavržene bodo vloge:

- ki ne bodo poslane v roku in na način, ki je določen v 7. točki tega besedila razpisa,
- ki ne bodo vsebovale vseh dokazil in drugih sestavin, ki jih zahteva besedilo razpisa in razpisne dokumentacije in ne bodo dopolnjene v roku za dopolnitev vloge (nepopolne vloge).

Zavrjene bodo vloge:

- tistih vlagateljev, ki ne bodo izpolnjevali osnovnih pogojev in pogojev, določenih v besedilu razpisa in razpisne dokumentacij.

11. KRAJ IN ČAS, KJER LAHKO ZAINTERESIRANI DVIGNEJO RAZPISNO DOKUMENTACIJO

Razpisna dokumentacija je od dneva te objave do izteka prijavnega roka dosegljiva na spletni strani Občine Gorenja vas - Poljane: www.obcina-gvp.si/javni-razpisi ali pa jo v tem roku zainteresirani dvignejo vsak delovni dan v prostorih Občine Gorenja vas - Poljane (tajništvo občine).

12. DODATNE INFORMACIJE V ZVEZI Z RAZPISOM

Vse dodatne informacije v zvezi s tem javnim razpisom dobijo zainteresirani po telefonu na št.: 04/51-83-114 vsak delovni dan od 8. do 12. ure oziroma po e-pošti na naslovu: natasa.kopac@obcina-gvp.si.

V Gorenji vasi, september 2015

ŽUPAN Milan ČADEŽ

Strokovno voden proces in organizirana oblika praktične pomoči

Pomoč družini na domu je socialna oskrba na domu, namenjena upravičencem, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v svojem bivalnem okolju. Zaradi starosti, invalidnosti ali kronične bolezni pa se ne morejo oskrbovati in negovati sami, njihovi svojci pa take oskrbe in nege ne zmorejo ali zanjo nimajo možnosti. Upravičencem z različnimi oblikami organizirane praktične pomoči in opravil vsaj za določen čas nadomesti potrebo po institucionalnem varstvu, v drugi družini ali v drugi organizirani obliki.

V Centru slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka storitev pomoči na domu kot socialne oskrbe na domu izvajamo za občane občin Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane, Žiri in Železniki, ki storitev tudi delno sofinancirajo.

Storitev se prilagodi potrebam posameznega upravičenca in obsega naslednje sklope opravil:

- **pomoč pri temeljnih dnevnih opravilih:** pomoč pri oblačenju ali slačenju, pomoč pri umivanju, hranjenju, opravljanju osnovnih življenjskih potreb, vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov;
- **gospodinjstvo pomoč:** prinašanje enega pripravljenega obroka ali nabava živil in priprava enega obroka hrane, pomivanje uporabljene posode, osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti, postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora;
- **pomoč pri ohranjanju socialnih stikov:** vzpostavljanje socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in s sorodstvom, spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti, informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca ter priprava upravičenca na institucionalno varstvo.

Upravičenci do storitev so:

- osebe stare nad 65 let, ki zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, niso sposobne za popolnoma samostojno življenje;
- osebe s statusom invalida po zakonu o družbenem varstvu duševno

Uskladitev pogojev za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji

Nosilce dopolnilnih dejavnosti na kmetiji obveščamo, da so bile 14. 4. 2014 sprejete spremembe Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 26/14). S spremembo zakona so se spremenili tudi nekateri pogoji za registracijo in opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji.

V skladu s 64. členom prehodnih določb zakona so nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji dolžni opravljanje dejavnosti uskladiti z določbami zakona do 1. januarja 2016.

Nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji, ki so prejeli sredstva iz naslova ukrepov razvoja podeželja in se jim do 1. januarja 2016 še ne bo iztekla petletna obveznost iz odločbe o pravici do sredstev, morajo opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji uskladiti z določbami te uredbe v 60. dneh po izteku petletne obveznosti iz odločbe o pravici do sredstev.

Vlogo za uskladitev dopolnilne dejavnosti na kmetiji nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji oddajo na Upravni enoti Škofja Loka ali krajevnih uradih v Gorenji vasi, Železnikih ali Žireh. Dodatna pojasnila v zvezi z uskladitvijo pogojev lahko pridobite na Oddelku za okolje, prostor in kmetijstvo, v času uradnih ur, na tel. št. 04/51-12-431, 04/51-12-442 in 04/51-12-447.

mag. Bojan Miklavčič,
načelnik UE Škofja Loka

Stara Loka 31
4120 Škofja Loka
Telefon: 04/62 07 200
Faks: 04/62 07 203
E-Postal: info@css-sl.si
Internet: www.css-sl.si

POMOČ DRUŽINI NA DOMU

- pomoč pri zagotavljanju kakovostnega življenja starejših, bolnih in invalidov;
- omogočiti uporabnikom čim daljše bivanje v domačem okolju;
- preprečevanje osamljenosti;
- razbremenitev svojcev.

Za uporabnike Občin
ŠKOFJA LOKA, GORENJA VAS – POLJANE, ŽIRI, ŽELEZNIKI

04/ 62 07 226
Od ponedeljka do petka,
od 7. do 15. ure

in telesno prizadetih oseb, ki po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja, če stopnja in vrsta njihove invalidnosti omogočata občasno oskrbo na domu;

- druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij;
- kronično bolni in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja, ki nimajo priznanega statusa invalida, pa so po oceni pristojnega centra za socialno delo brez občasne pomoči druge osebe nesposobne za samostojno življenje;
- hudo bolni otrok ali otrok s težko motnjo v telesnem ali težko in najtežjo motnjo v duševnem razvoju, ki ni vključen v organizirane oblike varstva.

Socialna oskrba na domu je strokovno voden proces in organizirana oblika praktične pomoči upravičencu na domu. Storitve se prične izvajati na zahtevo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika in vsebuje dva dela. Prvi del pomeni pripravo na izvajanje storitve, sklenitev dogovora ter izvedbo vseh potrebnih srečanj med izvajalci, posameznikom ali družino, drugi del pa zajema neposredno izvajanje storitve.

Storitev je potrebno plačati, cena storitve za uporabnika v občini Gorenja vas - Poljane je 5,42 evrov na uro.

Več informacij vam je na voljo v službi pomoči na domu,
od ponedeljka do petka,
od 7. do 15. ure, na tel. številki 04/62-07-226.

Poslovna darila iz lokalnega okolja

V kolikor bi želeli poslovnim partnerjem podariti visokokakovosten izdelek, z njim poudariti identiteto škojfeljskega območja ter hkrati podpreti proizvajalce tega območja, so vam na izbiro tudi poslovna darila blagovnih znamk Dedek Jaka in Babica Jerca – Naravni izdelki iz škojfeljskih hribov.

Babica Jerca

&
Dedek Jaka

Naravni izdelki iz
škojfeljskih
hribov

Poslovna darila omenjenih blagovnih znamk so preverjene kakovosti, z veliko mero znanja in truda so izdelana na območju občin Gorenja vas - Poljane, Škofja Loka, Železniki in Žiri znotraj različnih dopolnilnih dejavnosti na kmetijah ter domače in umetnostne obrti, ob njihovem ustvarjanju pa se uporabljajo tradicionalni postopki izdelave ter kvalitetne lokalne surovine brez konzervansov in umetnih dodatkov.

Ponudbo blagovnih znamk Dedek Jaka in Babica Jerca trenutno oblikuje 48 ponudnikov s 448 izdelki, ki nastajajo znotraj različnih predelovalnih dejavnosti in ročnih spretnosti

na Škojfeljskem, v ponudbo poslovnih daril pa smo vključili nekaj izbranih izdelkov iz celotne ponudbe, ki smo jim izdelali tudi lično darilno embalažo, in sicer so to:

- v sklopu pekovskih izdelkov in drugih izdelkov iz moke: božični, srednjeveški piškoti, medenjaki, babičini piškoti, potice treh različnih okusov, sadni kruh, domači jušni rezanci;
- v sklopu domačih alkoholnih pijač in drugih sadnih izdelkov: žganja in likerji različnih okusov, marmelade, suho sadje;
- v sklopu medu in izdelkov iz medu: med različnih okusov in dražgoški kruhki;

• v sklopu mlečnih izdelkov: domač poltrdi sir in

• v sklopu zeliščnih izdelkov: zeliščni mošnjiček in zeliščna mila.

• Znotraj izdelkov domače in umetnostne obrti pa lahko izbirate med ročno pletenimi izdelki iz domače volne, ročno klekljano čipko in aplikacijami s čipko ter lesenimi izdelki.

Kot posebnost znotraj blagovnih znamk pa predstavljamo darilo gozda, vrta oziroma sadovnjaka; vsako od teh je sestavljeno iz zanimivega izbora treh izdelkov iz sadja, zelenjave in gozdnih sadežev oziroma plodov. Ponudnik teh izdelkov prihaja iz občine Gorenja vas - Poljane, sicer pa se z izdelki blagovnih znamk, vključno s ponudbo poslovnih daril predstavlja kar 16 ponudnikov iz celotnega območja.

Več informacij o ponudbi blagovnih znamk, ponudnikih in možnostih naročanja poslovnih daril: Razvojna agencija Sora, Poljanska cesta 2, 4220 Škofja Loka, tel. št. 04/50-60-225, e-naslov kristina.miklavcic@ra-sora.si in spletna stran <http://babicadedek.ra-sora.si/>.

Kristina Miklavčič, Razvojna agencija Sora

Brezplačno podjetniško svetovanje

Razvojna agencija Sora je poslovno-podporni center za območje občin Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane, Železniki in Žiri. Pri svojem delu sodeluje s številnimi institucijami podpornega podjetniškega okolja, vrsto let pa izvaja tudi naloge vstopne točke VEM (Vse na Enem Mestu).

V kolikor imate poslovno idejo za začetek podjetniške poti, ste morda brezposelni in iščete nove podjetniške priložnosti ali pa razmišljate o ustanovitvi svojega podjetja, vas vabimo, da se udeležite

BREZPLAČNEGA INDIVIDUALNEGA SVETOVANJA

**v sredo, 30. septembra, od 15. do 18. ure, v sejni sobi
Občine Gorenja vas - Poljane, Todraž 1.**

Predstavili vam bomo podjetniško okolje na Loškem, kreditno shemo, postopek in pogoje za registracijo dejavnosti ter aktualne novosti na področju podjetništva v letošnjem letu.

**Za točno uro svetovanja se je potrebno prijaviti na tel. št. 04/50-60-223
ali preko e-pošte info@ra-sora.si.**

Svetovanje za posamezno stranko bo predvidoma trajalo pol ure.

Ugodni krediti za podjetja in dopolnilne dejavnosti na kmetijah na Škojfeljskem

V okviru Kreditne sheme, v katero svoja finančna sredstva združujejo občine Gorenja vas - Poljane, Škofja Loka, Železniki in Žiri ter Območna obrtno-podjetniška zbornica Škofja Loka, je objavljen razpis, v okviru katerega je podjetjem in tistim, ki opravljajo dopolnilno dejavnost na kmetijah, omogočeno ugodno kreditiranje njihove dejavnosti.

Dolgoročni krediti se v okviru razpisa dodeljujejo za obdobje do 10 let po obrestni meri 6-mesečni EURIBOR + 2,9 % p. a.

Pridobite jih lahko za:

- nakup stavbnega zemljišča in njegovo komunalno opremo,
- nakup, graditev in adaptacijo poslovnih prostorov ter
- nakup opreme in kmetijske mehanizacije.

Posamezen prosilec lahko v koledarskem letu pridobi največ 50.000 evrov, pri tem pa je pomembno, da najmanj 30 % celotne investicije podjetje ali dopolnilna dejavnost na kmetiji pridobi iz lastnih virov.

Prav tako so v okviru Kreditne sheme na voljo sredstva za kratkoročne kredite za financiranje tekočega poslovanja, po obrestni meri 2,5 % p. a. fiksno, nominalno ali pa 2,4 % p. a. fiksno, nominalno.

Za podrobnejše informacije se obrnite na Razvojno agencijo Sora, d.o.o., Poljanska c. 2, Škofja Loka, tel. št. 04/50-60-220.

Občina Gorenja vas - Poljane
Poljanska cesta 87
4224 Gorenja vas
D. Š.: SI 63943026

Na podlagi Odloka o Proračunu Občine Gorenja vas - Poljane za leto 2015 (Uradni list, št. 94/14 in 48/15), Občina Gorenja vas - Poljane objavlja

JAVNI RAZPIS

**za dodelitev sredstev finančne pomoči lastnikom ali investitorjem
pri obnovi sakralne kulturne dediščine na območju
občine Gorenja vas - Poljane za leto 2015**

1. Ime oziroma naziv in sedež sofinancerja

Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas

2. Podatki o javnem razpisu

2.1. Namen javnega razpisa

Občina Gorenja vas - Poljane v skrbi za podobo kulturne krajine in stavbnega izročila namenja namenska proračunska sredstva za prenovo sakralne kulturne dediščine na podeželju. Razpis je namenjen obnovi sakralnih objektov, ki so razglašeni za kulturne spomenike lokalnega pomena.

2.2. Sredstva

Občinski proračun razpisu namenja 16.000 evrov. Delež sofinanciranja bo določila komisija, glede na število popolnih prispelih vlog, obseg prijavljenih del in izvedljivost prijavljenih del v letu 2015.

2.3. Upravičeni prijavitelji

Za razpisana sredstva lahko kandidirajo lastniki oziroma investitorji obnove objektov sakralne kulturne dediščine na območju občine Gorenja vas - Poljane, in sicer za obnovitvena dela, izvedena v letu 2015, ki bodo v letu 2015 tudi zaključena.

3. Vsebina prijave:

- navedba lokacije objekta s točnim naslovom,
- projektni pogoji in soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine RS za izvedbo del, ki so predmet prijave, ki mora biti pridobljeno pred začetkom izvedbe del, ki so predmet prijave,
- opis del, ki so predmet prijave, in jasno izdelana finančna konstrukcija za izvedbo del, ki so predmet prijave,
- izsek iz PZI projekta za dela, ki so predmet prijave,
- predračun predvidenih del.

4. Rok za predložitev prijav in način predložitve

Pisne prijave je potrebno predložiti na naslov: Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas, ali osebno v sprejemno pisarno občine na istem naslovu **do vključno 15. 10. 2015.**

Vloge morajo biti oddane v zaprti kuverti z oznako »**Ne odpiraj – prijava na javni razpis za prenovo kulturne dediščine 2015**«. Na hrbtini strani kuverte mora biti obvezno naveden naslov vlagatelja.

Veljavna bo vloga, ki bo pravilno opremljena in pravočasno predložena sofinancerju.

Upoštevale se bodo le popolne vloge, ki bodo vsebovale vse priloge iz točke 3 tega razpisa.

5. Dodatna pojasnila

Vsa dodatna pojasnila dobite na naslovu Občine Gorenja vas - Poljane ali na telefonu 04/51-83-105. O izidu javnega razpisa bodo prijavitelji obveščeni najkasneje v 15 dneh po končanem razpisu.

Datum: 31. 8. 2015

Občina Gorenja vas - Poljane
Milan Janez Čadež,
župan

Brezplačna Energetsko- svetovalna pisarna

V Škofji Loki že nekaj let deluje brezplačna Energetsko-svetovalna pisarna, ki služi kot pomoč občanom pri reševanju energetske problematike, s katero se soočajo ob novogradnjah, sanacijah in drugih ukrepih s področja energetike.

Problemi s/z:

- ogrevanjem, izbiro energenta in ogrevalnega sistema,
- sanacijo dimnika,
- pripravo tople sanitarne vode,
- toplotno izolacijo stavbe,
- vgradnjo energetske učinkovitih oken,
- racionalno rabo energije,
- ekonomičnostjo uporabe posameznih energetskih tehnologij,
- uporabo obnovljivih virov energije kot so solarni sistemi in sončne celice,
- uporabo biomase za ogrevanje

so teme, o katerih vam lahko brezplačno svetujemo v Energetsko-svetovalni pisarni. Ta je odprta vsak torek, od 16. do 17.30, in sicer na Kidričevi cesti 1a v Škofji Loki. Vse, ki se boste odločili za njen obisk, pa obveščamo, da se morate za obisk predhodno najaviti na Razvojni agenciji Sora na tel. št. 04/50-60-220.

Razvojna agencija Sora ima novega direktorja

Vodenje agencije je prevzel mag. Jurij Bernik. Jurij Bernik prihaja iz Škofje Loke, bil je predsednik škofjeloškega turističnega društva in dolgoletni član upravnega odbora. Vrsto let je bil predavatelj na Gea Collegeu. Komisijo naj bi prepričal z dobrim programom, odličnim nastopom in referencami.

Spomnimo: bivši direktor Rok Šimenc je s 1. julijem prevzel vodenje regionalne razvojne agencije BSC Kranj. Občinske uprave vseh štirih škofjeloških občin, ustanoviteljic razvojne agencije, so takoj začele iskati novega direktorja. Potem ko so ga izbrali župani, ga je morala konec avgusta potrditi še skupščina razvojne agencije.

Razvojna agencija Sora, d. o. o., je sicer že tretji škofjeloški javni zavod, ki v letošnjem letu dobiva novo vodstvo. Saša Nabergoj je s 1. avgustom prevzela vodenje Loškega muzeja, že v začetku leta pa je mesto direktorja Zavoda za šport prevzel Igor Draksler.

P. N.

Šubičeva hiša v Poljanah je odprla svoja vrata

Dobrodošli obiskovalci od blizu in daleč

Prenova hiše rodbine Šubic v Poljanah se je začela leta 2006 in zaključila letos s slavnostnim odprtjem v torek, 8. septembra. Občina Gorenja vas - Poljane je hišo odkupila leta 2000 od tedanjih zasebnih lastnikov za približno 25.000 evrov. Dela na sami hiši so zaključili v letih od 2007 do 2009, v letu 2014 so potekala še restavratorska dela zgornjega nadstropja, v prvi polovici leta 2015 pa restavratorska dela pohištva.

Foto: Denis Bozovič

Množica obiskovalcev od vsepovsod na odprtju Kulturnega centra slikarjev Šubic

Celotna obnova hiše je stala približno 700.000 evrov, od tega je občina na evropskih razpisih pridobila dobrih 200.000 evrov, iz svojega proračuna pa prispevala razliko, pol milijona.

Na odprtju hiše, ki je razglašena za kulturni spomenik lokalnega pomena, so zbrane nagovorili: župan Občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež, direktor Javnega Zavoda za varstvo kulturne dediščine Jernej Hudolin, in upravitelj hiše Boris Oblak. Slednji je v svojem nagovoru vsem obiskovalcem obljubil, da bo obisk te hiše »kulturno razsvetljujoč, ustvarjalno navdihujoč, po občutju pa zelo sproščujoč«. Odprtje je po datumu sovpadalo z 8. septembrom leta 1896, ko so bile Poljane praznično odete – v stari poljanski cerkvi so odkrili spominsko ploščo, posvečeno spominu na prezgodaj umrlo veliko slikarja Jurija in Janeza Šubica. Stare cerkve

ni več, a plošča se je ohranila in dobila novo mesto, in sicer v vhodni veži njune rojstne hiše, kjer ponovno priča o pomenu slavnih slikarjev rodbine Šubicev. Poleg tega je urejena okolica hiše z novim stopniščem, cesto in prireditveno ploščadjo, dokončno obnovljeni in urejeni prostori pa predstavljajo osnovo za bogat razstavljalni in ustvarjalni program. Muzejska zbirka, kjer je delovala najpomembnejša podobarska delavnica 2. polovice 19. stoletja, ponuja zanimiv sprehod ne le skozi umetnost Šubicev, ampak skozi nastajanje likovnega dela.

Hiša velike ustvarjalnosti

Kot je povedal upravitelj hiše Boris Oblak, je hiša nekaj let gradila svojo identiteto, v tem času pa se je zgradil tudi zanimiv program, poln navdušenja nad ustvarjalnostjo velikih slikarjev rodbine Šubicev. »Dokončna ureditev galerij, muzejskih zbirk, ateljeja, prireditvenega prostora, knjižnice in umetniške rezidence, skupaj z lepo zunanjo ureditvijo, ploščadjo, parkirišči, stopniščem, pomeni velik korak naprej v kulturni in turistični ponudbi Poljanske doline in celotnega Loškega. Dobrodošli gostje, torej,« doda in pove, da je hišo samo v aprilu in maju letos obiskalo 1.000 ljudi. To so bile predvsem šolske skupine in starejši obiskovalci, organizirani prek različnih društev. Prepričan je, da gredo sedaj lahko le še naprej; skupine se napovedujejo in že v septembru in oktobru jih

Uredili so tudi cesto, ki vodi mimo hiše

Sredstva za ureditev ceste od Vidma do Osnovne šole Poljane in dvorišč v okviru ureditve Šubičeve hiše v Poljanah, ki je potekala v letih 2014 in 2015, je občina zagotovila iz proračuna. Vrednost del na obnovljenem odseku ceste tako znaša približno 450.000 evrov. V tej vrednosti je upoštevana izvedba nove ceste z razširitvijo in s pripadajočo ureditvijo sosednjih dvorišč pred obstoječimi objekti, izgradnja novega vodovoda do obstoječih objektov, fekalna in meteorna kanalizacija, ureditev brežin, nove elektro-in TKK-povezave do obstoječih objektov ter nova javna razsvetljava ulice.

bo prenovljeno hišo obiskalo kar nekaj. Za v prihodnje načrtuje učinkovito promocijo, širjenje mreže sodelovanja, tako z domačim kulturnim društvom, kot posamezniki in ustanovami na širšem Loškem območju. Prav tako bodo poskrbeli za programsko nadgradnjo s stalnimi kakovostnimi ustvarjalnimi, razstavnimi in kulturnimi dogodki za najširši spekter interesnih skupin. Poleg tega bodo poskrbeli za statusno ureditev v obliko, s katero bodo lahko kot samostojna ustanova kandidirali na različnih razpisih za kulturne programe. Po odprtju hiše sledi največji projekt, vzpostavitev muzejske trgovine: »Tako kot drugod po hiši bomo izkoristili opremo, ki že obstaja, v hiši ohranjene skrinje in pohištvo.«

V okolici Šubičeve hiše, v kateri trenutno bivata tudi dva restavratorja, ki izvajata restavratorska dela na škofjeloškem gradu, je po podatkih občine predvidena še zasaditev okolice in ureditev predstavitvenega pajoja.

Kristina Z. Božič

Jesenski dogodki

Kakovostni razstavi ob odprtju (Karle Rihtaršič in Združenja umetnikov Škofja Loka) bosta nagovarjali goste v septembru, 1. oktobra bodo v hiši odprli naslednjo: projekcijo risanke »Visoška kronika« Tonija Mlakarja. »Skupaj z razstavljenimi izseki bodo že zaradi »poljanske« vsebine, predvsem pa navihanega humora in bistrosti, s katero je narejena, zagotovo všeč tako domačim kot gostom od drugod in ne samo otrokom,« je prepričan Boris Oblak.

Foto: D. P.

Spominska plošča odkrita bratoma Šubic 1896 v nekdanji poljanski cerkvi. Plošča se je po rušenju cerkve ohranila in je danes na ogled v pritličju Šubičeve hiše.

Posvetili so ga slikarju Juriju Šubicu

Muzejsko društvo iz Škofje Loke že vrsto let pripravlja večere, poimenovane po uglednem loškem zgodovinarju Pavletu Blazniku. V njih se prepletata zgodovinska, kulturna in umetnostna vsebina, ki se na kakršen koli način navezuje na Loško ozemlje. 11. septembra je v sodelovanju s Kulturnim centrom slikarjev Šubic, ki ga vodi Boris Oblak, v Šubičevi hiši v Poljanah pripravilo Blaznikov večer z naslovom *Poslikave Jurija Šubica v Schliemannovi palači v Atenah*.

Foto: Jure Ferlan

Predsednik Muzejskega društva Škofja Loka mag. Aleksander Igličar se je ob koncu večera zahvalil predavateljici in gostitelju Borisu Oblaku.

Umetnostna zgodovinarica mag. Ana Kocjančič je predstavila dela slikarja Jurija Šubica (1855–1890), ki jih je ustvaril v atenski

palači Heinricha Schliemanna, očeta arheologije in odkritelja antične Troje in Miken. Gre za izjemne umetniške dosežke evrop-

skega formata z bogato simbolno govorico. Schliemann je novozgrajeno bivališče hotel opremiti s poslikavami, ki bi se navezovala na antiko. Sprva je nameraval pridobiti slikarja iz Italije, ker pa tam nihče ni hotel opraviti dela za ponujeno ceno, je preko znancev našel Jurija Šubica, ki je vabilo sprejel. Naročnik je sprva dvomil v sposobnost takrat 24-letnega slikarja, a je ta odlično izvršil svoje delo. Po antičnih in renesančnih vzorih je po prostorih palače naslikal številne alegorije in prizore iz mitologije. Nekatere prostore je opremil z motivi iz Pompejev. V teh delih je videti, da je Šubic slutil nov čas v umetnosti in da je sledil njenemu razvoju. Z delom je začel novembra leta 1879, končal pa čez eno leto. Ob otvoritvi palače oktobra 1880 je poročal tedanji evropski tisk, tudi Ljubljanski zvon, ki hvali slikarjevo delo. Atene so bile tedaj eno izmed središč znanosti in umetnosti ter svetovljansko mesto. Zato je imel Jurij Šubic možnost navezave stikov s številnimi pomembnimi ljudmi in se kulturno in osebno razvijati. Schliemann je bil njegov najpomembnejši mecen. Ko ga ta ni več potreboval, je odšel v Pariz, kamor si je vedno želel. Tam je umrl star le 35 let, zato lahko le ugibamo, kaj bi v umetnosti lahko še dosegel.

Jure Ferlan

Na Visokem rokodelski dogodek na temo volne

Foto: Erazem Paravinja

Sejem bil je živ ...

Volneno na Visokem je za nami. V Rokodelskem centru DUO Škofja Loka smo zelo zadovoljni z izvedbo dogodka, saj smo uspeli pripraviti dogodek, ki se je dotaknil velikega kroga mojstrov rokodelcev, ustvarjalcev, ponudnikov tega materiala, društev, združenj, oblikovalcev, strokovnjakov, ljubiteljev rokodelskih znanj, otrok ...

Vsi prisotni na Visokem so prvo septembrsko nedeljo ustvarili posebno ustvarjalno in prijetno vzdušje, ki nam je dalo potrditev, da delamo v pravo smer in da se povezovanje različnih akterjev z določenim ciljem izplača.

Težko je oceniti, koliko ljudi je prišlo na Tavčarjev dvorec, vemo pa, da je bil cel dan poln zadovoljnih ljudi.

Izpeljali smo celoten program – volnen sejem, volnene delavnice, prikaz barvanja volne z rastlinami, predenja volne, različnih rokodelskih tehnik (pletenje, tkanje, kvačkanje, polstenje ...), soustvarjali 'Preprogo v nastajanju', se družili v pop-up kavarni Štrikeraj, postavili tri razstave, prisluhnili zanimivim predavanjem, se zavili v zgodbe v pripovedovalskem kotičku in na koncu občudovali volnene kreacije naših rokodelk na modni reviji, dan pa zaključili

z nastopom Ljobe Jenče v poročni dvorani Tavčarjevega dvorca.

Res je bilo čarobno, zato hvala vsem!

Kati Sekirnik,
vodja Rokodelskega centra DUO Škofja Loka

Foto: Erazem Paravinja

Sodelovalo je okrog 30 mojstric rokodelk.

Skrivnostni nočni letalci so ogrožena vrsta

Slovensko Društvo za proučevanje in varstvo netopirjev (SDPVN) v sodelovanju z Zavodom RS za varstvo narave (ZRSVN) že od leta 1998 pripravlja različne dejavnosti ob Mednarodni noči netopirjev. To je vsakoletni dogodek ob koncu poletja, ki sicer poteka v okviru organizacije EUROBATs. Letos je potekal v več kot 30 državah, 10. septembra tudi v Gorenji vasi.

Foto: Jure Ferlan

Opazovanje izletanja netopirjev pri cerkvi svetega Janeza Krstnika

Karolina Rebernik iz ZRSVN in Simon Zidar, oba člana SDPVN, sta s podporo učiteljice biologije Irene Selak na OŠ Ivana Tavčarja pripravila bogat program. Že popoldan se je več kot 50 otrok zbralo na ustvarjalni delavnici, kjer so izdelovali netopirje iz različnih materialov.

V naši občini živijo štiri vrste

Simon Zidar je na predavanju, ki je sledilo, predstavil netopirje kot vrsto. Večina jih je pri nas velikih med pet in deset centimetrov. Najmanjši je drobn netopir (*Pipistrellus pygmaeus*), največji pa navadni netopir (*Myotis myotis*). Živijo povprečno od pet do deset let, posamezni tudi čez 30 let. Spadajo med sesalce, kotijo žive mladiče, pokriti so z dlako, njihova krila pa se imenujejo prhuti. Visenje z glavo navzdol jim omogočajo posebne žilne zaklopke. Čez zimo otrpnejo, telesna temperatura se jim zniža na 10 °C, srčni utrip pa na 10-krat na minuto, to stanje se imenuje hibernacija. Nekatere vrste se selijo v toplejše kraje. So zelo stara vrsta, odkrili so njihove fosile, stare 52 milijonov let. V Sloveniji je zabeleženih 29 vrst netopirjev, od teh štiri v naši občini (mali podkovnjak, vejicati, usnjebradi uhati ter navadni netopir). So zelo pomemben člen v okolju. V eni uri pojejo do 500 žuželk in drugih členonožcev. Pri letenju se orientirajo z eholokacijo (zaznavanje predmetov z ultrazvokom). Poleg tega, da pojedjo veliko komarjev in škodljivcev na sadnem drevju in zelenjavi, so pomembni kot bioindikatorji (kjer se pojavljajo, je okolje še

zdravo), z redčenjem mrčesa skrbijo za naravno ravnovesje, njihovi iztrebki, ki se imenujejo gvano, pa so odlično gnojilo.

Zaščiteni s slovensko in z mednarodno zakonodajo

Netopirje najbolj ogroža človek s preganjanjem, uničevanjem zatočišč, uporabo pesticidov, uničevanjem prehranjevalnih habitatov, podiranjem starih dreves z dupli, svetlobnim onesnaževanjem, vetnimi elektrarnami, prometom ... Zato so netopirji zaščiteni z mednarodno in slovensko zakonodajo.

Karolina Rebernik je predstavila ohranjanje zatočišč netopirjev, ki ga izvaja ZRSVN. Kar 80 odstotkov ugotovljene populacije netopirjev se v času kotitve nahaja v cerkvah, preostali pa v drugih objektih kulturne dediščine in zasebnih hišah. Kotišča v stavbah so najbolj ogrožena in hitro izginjajoč habitat netopirjev v Sloveniji. Populacije netopirjev na zabeleženih nahajališčih redno spremljajo. Največji problem so zapiranje preletnih odprtih (predvsem na račun golobov), uničevanje zatočišč pri obnovah stavb, neprimeren čas obnove (v

Foto: Jure Ferlan

Netopirja v mirovanju

času kotitve), uporaba toksičnih zaščit za les, osvetljevanje preletnih odprtih in spremembe prehranjevalnega habitata.

Na podstrešju cerkve v Gorenji vasi so leta 2008 našli med 15 in 30 osebkov malega podkovnjaka, v letu 2010 pa nobenega, ker so bile leta 2009 vse odprtine na cerkvi in zvoniku zamrežene, s tem pa je bilo kotišče uničeno. Netopirji so se preselili na podstrešje starega župnišča. Potem ko so določene zamrežene line ponovno odprli, so po letu 2012 spet našli nekaj netopirjev, vendar precej manj.

V Sloveniji akcija ohranjanja zatočišč netopirjev

Ker je v Sloveniji opazen upad populacije netopirjev, letos poteka akcija ohranjanja zatočišč in ozaveščanje lastnikov stavb. Med izbranimi kraji je tudi Gorenja vas, kjer se izvajajo ohranitveni ukrepi. Nameščajo se rešetke, ki netopirjem omogočajo prelet, zaustavljajo pa golobe. Te se odganja tudi s posebnimi bodicami.

Po zaključenem predavanju so se udeleženci odpravili do gorenjevaske cerkve, kjer so s pomočjo posebnega detektorja lahko poslušali oglašanje netopirjev, ki ga človek sicer ne zazna. Nekaj netopirjev so videli na nadstreških na cerkvi, opazovali so tudi njihovo izletanje iz malih okenc na zvoniku. Potem so se nekateri opazovalci odpravili še k Sori, kjer so zaznali oglašanje še drugih vrst netopirjev, ki se prehranjujejo ob vodi. Netopirje so opazili tudi okoli svetilk javne razsvetljave, kjer je velika koncentracija žuželk.

Organizatorja se zahvaljujeta župniku za sodelovanje, saj je zaradi dogodka prestavil večerno mašo. Dogodek je posnela tudi RTV Slovenija in prispevek objavila pri poročilih naslednji dan. V naši občini so poleg gorenjevaske netopirji še v cerkvah v Čabračah, Četeni Ravni, Leskovici, Lučinah, Novi Oselici, Stari Oselici, na Hotavljah, Gorenji Dobravi in na hiši Jarčje Brdo 5.

Jure Ferlan

Če ste našli onemoglega netopirja, nas pokličite:

Netopirofon - (Ljubljana in bližnja okolica).

NETOPIROFON

Iz drugih delov Slovenije se lahko obrnete na:

031 882 377 (Monika Podgorelec)
031 218 463 (Alenka Petrinjak - Gorenjska regija)
031 354 300 (Simon Zidar)
040 582 066 (Teo Delić)
040 697 402 (Rožle Kaučič)

Netopirji so ogroženi po vsem svetu. Namen dejavnosti ob Mednarodni noči netopirjev je osveščanje o ogroženosti in pomenu netopirjev ter premagovanje neznanja in predsodkov do njih.

Z nezadržnim širjenjem izrivajo domače vrste

Letos je v našo dolino, med koruzo in v vrtove zašel koruzni hrošč, zatirali smo tudi rdeče polže, močno se je razrastla rožnata žlezava nedotika. To so tri izmed številnih invazivnih živalskih in rastlinskih tujerodnih vrst pri nas, ki se nezadržno širijo, delajo škodo oziroma izrivajo domače vrste. Njihovo zatiranje je pomembno za preprečevanje izgub pridelkov, zmanjševanja kmetijskih površin in gospodarske škode ter ohranjanje zdravja.

Ste že opazili barvito steblikovje z rožnatimi cvetovi – žlezavo nedotiko, ki jo konec avgusta in v začetku septembra rade obirajo čebele? Pa skoraj dva metra visoko orjaško ali kanadsko zlato rozgo, enoletno suholetnico, pa japonski dresnik? Ste nabrali šopek rumenega cvetja ob Sori? Morda je bil to topinambur ali pa deljeno-listna rudbekija, obe podobni sončnicam. Nekateri ste zaradi zdravstvenih razlogov spoznali pelinolistno žvrkljo ali ambrozijo ali nevarni orjaški dežen, ki povzroča grde opekline na koži. Ste pobirali in uničevali rdeče polže in se soočali z oglodanimi bučkami, ki so se jih letos lotili koruzni hrošči, morda preganjali s fasad harlekinske pikapolonice? Sedaj gotovo že veste, da govorimo o invazivnih tujerodnih vrstah (ITV), ki se nezadržno širijo v naravo, na kmetijske površine, vrtove in v gozdove. Tudi v naši občini so se v zadnjih nekaj letih nekatere vrste rastlin in živali dobesedno razbohotile.

Rastlina tu, rastlina tam, to nas preveč ne moti, posebno, če ni v našem vrtu, ampak pri sosedu, ob vodi, ob cestah in poteh. A ko bo spet prišla pomlad, bodo številna semena vzknila, pognala bodo korenine in namesto ene, dveh ali nekaj rastlinic jih bo naslednje leto veliko več. Neopazno bodo rastle in se spet pokazale poleti in jeseni, ko bodo nekatere tudi živobarvno zacvetele in se bomo znova zavedeli njihove prisotnosti in nove razširjenosti. Mnogo bolj nas seveda motijo rdeči polži, ker iz svojih izkušenj vemo, da nam ogrožajo pridelek. Zanje res vsi nekako razumemo, da so invazivni.

Bodimo aktivni in jih uničimo takoj, ko jih opazimo

Zelo pomembno je, da smo aktivni sami, saj tako lahko največ pripomoremo k preprečevanju njihove razširjenosti. Pomembno je, da pozorno opazujemo svojo okolico, poznamo invazivne vrste in pravilne načine zatiranja ter jih pričnemo takoj odstranjevati na svojem vrtu oziroma na svojem zemljišču in okolici. Nato o njihovi nevarnosti seznanimo tudi sosede, prijatelje, znance.

Invazivne vrste zmanjšujejo kmetijske donose, povzročajo gospodarsko škodo na infrastrukturi in poslabšujejo zdravje ter zmanjšujejo biotsko pestrost, kar lahko povzroči izumrtje določenih slovenskih oziroma evropskih vrst. Ker ni organiziranega odstranjevanja in je vse prepuščeno posameznim ozaveščenim lastnikom zemljišč, je 'pohod' ITV pravzaprav skoraj neustavljiv. Ste opazili v naravi katero izmed naštetih rastlin pred letom ali tremi? Pa pogledjte, kaj je z njo danes. Nihče je ni odstranil, izruval, zato verjetno zaseda precej večje površine kot pri prvem opažanju. Če bi bila na vaši njivi ali travniku, v vašem vrtu in bi jo pustili nemoteno rasti, si predstavljate, kaj bi bilo čez nekaj let?

Kje dobiti podatke o invazivkah?

Kje se lahko pozanimamo, katere so invazivne rastlinske in živalske vrste? O tem smo že pisali, zato spomnimo, da o invazivnih vrstah najdete nekaj podatkov in priporočila za

Topinambur

odstranjevanje na spletnih straneh Ministrstva za okolje in prostor http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/narava/invazivne_tujerodne_vrste_rastlin_in_zivali/, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pa je leta 2014 izdalo knjižico Invazivne tujerodne vrste rastlin: katere lahko škodujejo zdravju, ki jo lahko najdete v pdf obliki na spletni strani http://www.mkgp.gov.si/fileadmin/mkgp.gov.si/pageuploads/podrocja/invazivke/infolist_Invazivne_tujerodne_vrste_rastlin.pdf. Leta 2010 je bila v Sloveniji sprejeta tudi Odredba o ukrepih za zatiranje škodljivih rastlin iz rodu ambrosia. Glede na odredbo mora lastnik zemljišča, kjer se pojavljajo navedene rastline, z namenom preprečevanja širjenja in za zatiranje škodljive rastline odstraniti s koreninami vred ali odstraniti njihov nadzemni del na način, da se škodljiva rastlina v tej rastni dobi ne obraste več in opraviti nadaljnja redna opazovanja zemljišč v rastni dobi do konca septembra, vse na svoje lastne stroške. Na spletu se lahko seznanim z vrstami rastlin iz rodu ambrosia in navodili za zatiranje in preprečevanje širjenja pelinolistne ambrozije (*Ambrosia artemisiifolia*).

Ker so aktivnosti v zvezi z invazivnimi vrstami v Sloveniji še vedno zelo šibke, je najboljši način, da si pomagamo najprej sami. Nekateri občine so že same aktivno pristopile in z razpisi pozvale društva in širšo javnost k akcijam, ponekod v Sloveniji pa so se odvijali tudi projekti, ki jih je sofinancirala EU.

V prihodnjih številkah vam bomo predstavili vrste, ki so najpogostejše pri nas, rezultate evropskih držav v boju z ITV, spletno stran projekta Evropske komisije z imenom DAISIE in vam posredovali aktualne novice v zvezi z ITV.

Tadeja Šubic

Nedotika se širi v travnik.

Varneje na šolskih poteh – s poskusno mobilno aplikacijo

V okviru akcije Začetek šole, v kateri poleg Javne agencije RS za varnost prometa ter Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, aktivno sodelujejo tudi Zavod RS za šolstvo, Policija, občinski sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, občinska redarstva in inšpektorati ter nevladne organizacije s svojimi prostovoljci, so na Agenciji poleg tradicionalnih aktivnosti pripravili tudi osnutek Smernic za izvajanje presoje varnosti šolskih poti ter poskusne mobilne aplikacije za pregled načrta šolskih poti.

Agencija je za začetek šolskega leta pripravila predlog Smernic za pripravo učinkovitih načrtov šolskih poti za 2015 in 2016. Predlog je osnovan na aktualni zakonodaji in primerih dobrih praks iz lokalnih okolij, ki učinkovito ter celostno pristopajo k večji varnosti na šolskih poteh. Smernice naj bi bile koristen in uporaben pripomoček osnovnim šolam in lokalnim skupnostim za izdelavo načrtov ter izboljšanje prometne varnosti. Z njimi želijo natančneje določiti osnovne kriterije za varnejše šolske poti, vsebino in postopek za oblikovanje učinkovitih načrtov ter definirati kriterije za obvezno presojo varnosti na šolskih poteh.

Kot poudarjajo na Agenciji, je nujno sodelovanje pristojnih institucij – osnovnih šol, ki oblikujejo načrte šolskih poti in se o njih pogovorijo z učenci in starši, lokalnih skupnosti, ki upravljajo s cestno infrastrukturo, ter lokalnih svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki povezujejo vse pristojne lokalne deležnike področja varnosti v cestnem prometu.

Mobilna aplikacija Šolske poti Lilly in Val

Agencija je ob začetku šolskega leta predstavila digitalizirano obliko načrta šolskih poti, ki je dostopna preko mobilne aplikacije in si jo lahko uporabniki ogledajo preko spletne strani ali naložijo na svoj mobilni telefon. V uvodni fazi so za sedaj pripravljene načrti za le nekaj šol. Osnovni namen aplikacije je približati otrokom in staršem priporočene šolske poti z možnostjo vnaprejšnjega ogleda in načrtovanja, hkrati pa tudi opozoriti na nevarnejša mesta na šolski poti s priporočenim ravnanjem v konkretni situaciji.

Aplikacijo lahko starši uporabijo doma, da si z otrokom ogledajo šolske poti ter se pogovorijo o nevarnostih. Ob tem opozarjajo, da aplikacije ne uporabljamo med samo hojo, saj morajo biti otroci v prometu pozorni na dogajanje okrog sebe. Aplikacija vsebuje tudi vsebinska priporočila za varno sodelovanje otrok v prometu, hkrati pa bo tudi preko različnih poučnih kvizov otroke spodbujala k pridobivanju informacij za ustrezno ravnanje v prometu. Več na: <http://www.lillyval.com/sl/o-aplikaciji/>.

Priporočila staršem in drugim odraslim, da poskrbijo za varnost otrok:

1. Mlajši otrok (do 7. leta starosti, pa tudi kasneje v zahtevnejših ali novih prometnih situacijah) potrebuje spremstvo odraslega.
2. Prvošolci in drugošolci morajo imeti obvezno rumeno rutico in kresničko skozi celo šolsko leto.
3. Otroci naj uporabljajo načrtovane šolske poti, s katerimi se seznani v šoli in v sodelovanju s starši.
4. Otroka odrasli poučimo in vzgajamo, katera šolska pot je varnejša in kako ustrezno varno ravna.
5. Otroci hodijo po pločniku ali ob levem robu cestišča, če ni pločnika, cesto prečka samo na označenem prehodu za pešce ali pri zeleni luči na semaforju, ter vedno preveri (levo-desno-levo), ali je pot prosta.
6. Starejši otroci naj poskrbijo za svojo vidnost ter upoštevanje prometnih predpisov ter naj na poti v šolo ali iz nje ne uporabljajo mobilnih telefonov.
7. Otroci morajo biti med vožnjo vedno pripeti z varnostnim pasom in glede na višino (do 150 centimetrov) nameščeni v ustrezen otroški varnostni sedež.
8. Na šolskem prevozu otroci sedijo vsak na svojem sedežu, pripeti z varnostnim pasom ter s torbico na tleh poleg sebe.
9. Na kolesu morajo imeti otroci obvezno kolesarsko čelado.
10. Otrokom smo s svojim ravnanjem zgled, zato poskrbimo, da smo vedno pripeti, strpnost in skrbni do drugih udeležencev v prometu.

Iz OŠ Poljane

V Javorjah in Poljanah 45 prvošolcev

Vsako leto smo 1. septembra najbolj pozorni na prvošolce, za katere je prvi šolski dan vedno nekaj posebnega. Letos jih je v »učilno zidano« v Javorjah vstopilo osem, v matično šolo v Poljanah pa 37, skupaj torej kar 45.

Prvič v učilnici

Tega števila smo zelo veselili, saj vpis v 1. razred še naprej ostaja dober oziroma se rahlo vzpenja. Za primerjavo: v šolskem letu 2012/13 je bilo prvošolcev 42, leta 2013/14 se jih je v 1. razred vpisalo 43, lansko šolsko leto pa 46.

In kako so bili otroci, do včeraj še malčki, sprejeti med šolarje na matični šoli v Poljanah?

V šolski avli sta jih najprej pozdravila gospa ravnateljica Metka Debeljak in gospod župan Milan Čadež. Ta je tako kot vsako leto prvošolcem podaril slovensko zastavo. Nato so si ogledali lutkovno predstavo

Veveriček posebne sorte. Po končani predstavi so jih učiteljice poklicale v učilnice, kamor so jih spremili tudi starši. Učiteljice so jih razveselile z darilci in rumenimi rutkami. V nadaljevanju so se otroci izkazali kot dobri reševalci uganek. Za konec so se še posladkali s čokoladnim ježkom.

Petošolci pred šolo še na morje

Tudi petošolci so z nestrpnostjo pričakovali prvi šolski dan, ki tudi zanje ni bil običajen. Zadnji avgustovski dan so se namreč odpravili na Debeli rtič, kjer so seveda največ časa posvetili učenju in vadbi plavanja. Z vremenom so bili zadovoljni, voda je bila topla. Poleg obvezne vsakodnevne jutranje telovadbe, učnih ur, počitka in večerne pravljičice so vsak dan počeli še kaj drugega – spoznavali se okolico, primorska mesta, se vozili s kajaki, pluli z barko v Piran, lovili zaklad in se veliko ukvarjali s športom. Zadnji dan so prejeli delfinčke, na zaključnem večeru pa še nagrade za urejenost sob in disciplino. Pa tudi ples ni manjkal.

Bernarda Pintar

Intervju z ravnateljem Izidorjem Selakom

Ob pričetku šolskega leta smo z ravnateljem Izidorjem Selakom opravili pogovor, v katerem nam je povedal svoje vtise o minulem šolskem letu in predstavil načrte za tekoče šolsko leto.

Kako ocenjujete preteklo šolsko leto?

Preteklo šolsko leto ocenjujem za uspešno. Realizirane so bile vse načrtovane dejavnosti iz letnega delovnega načrta. Ob vzgojnem in izobraževalnem delu smo strokovni delavci veliko pozornosti namenili projektu bralnega opismenjevanja. V prvi triadi so učenci ustvarjali v bralne zvezke, v drugi in tretji pa so se urili v različnih bralnih učnih strategijah. Letos smo največ pozornosti namenili Paukovi strategiji, miselnemu vzorcu in primerjalni matriki. Trinajst devetošolcev je zaključilo mednarodni program MEPI, ekošola postaja naš vsakdan.

Med mladimi raziskovalci smo dosegli dve srebrni in tri bronasta priznanja, kot športna šola smo prejeli priznanje na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport. Nadaljevali smo s programi kulturne šole, zdrave šole in s

projektom shema šolskega sadja. Učenci so pod mentorstvom učiteljev posameznih predmetnih področij na državnih tekmovanjih iz znanj od 6. do 9. razreda osvojili sedem zlatih (astronomija, fizika, biologija, diabetes), 45 srebrnih in 216 bronastih priznanj.

Katera so bila obnovitvena dela med počitnicami in kako so potekala?

Na področju vzdrževanja smo med šolskimi počitnicami adaptirali sanitarije za dečke v pritličju matične šole. Pri rušitvenih delih so sodelovali učitelji in tako nadaljevali tradicijo zadnjih let, ko se moški del kolektiva vključijo v obnovitvena dela v zavodu. V Lučinah smo obnovili dve učilnici, na Sovodnju pa predelno steno med kuhinjo in jedilnico.

Ali so v šolskem letu 2015/16 predvidene kakršne koli novosti?

V prihajajočem šolskem letu so novost neobvezni izbirni predmeti. Učenci in starši so se tako prostovoljno odločili za angleščino v 1. razredu, v 4. in 5. razredu za nemščino, šport, računalništvo, tehniko in umetnost, v tretji triadi za francoščino.

Kakšne vtise ste odnesli od letošnjega prvega šolskega dneva?

Na prvi šolski dan je bilo najbolj slovesno za naše prvošolce. Skupaj z županom in razredniki ter ob prisotnosti staršev smo jih na matični šoli v dva oddelka sprejeli 52, na Sovodnju 10 in v Lučinah 7.

Kaj pričakujete od učencev v tem šolskem letu?

Od učencev pričakujem odgovornost do učenja, da ubogajo učitelje, ki morajo poiskati talente v vsakem posamezniku in jih tudi razvijati. Za uspešno zgodbo so pomembni tudi starši, ki lahko z zglednim sodelovanjem s šolo veliko prispevajo.

Klara Ažbe

Ne bo dolgčas

Prvi šolski dan prvošolcev

Pričakali so jih starejši učenci s kulturnim programom, ravnatelj Izidor Selak in župan Milan Čadež pa sta jih počastila z nagovorom. Slednji jih je obdaril s slovensko zastavo in jim zaželel srečno in uspešno šolanje. Na koncu so jih sprejeli novi učitelji in popeljali v razred, kjer so se posladkali s pecivom. Čez teden dni sva mednje šli novinarki in jih povprašali o prvih vtisih.

Sara Rihtaršič, 1. B: »V 1. razredu je lepše kot v vrtcu, učiteljica je dobra in zabavna, kdaj pa kdaj se razjezi. Sošolci so večinoma prijazni in nikoli ni dolgčas.«

Ajda Drmota, 1. B: »V 1. razredu je lepše kot v vrtcu, učiteljica je dobra. Prvi šolski dan je bil zabaven, težko pa se je bilo posloviti od staršev. Učiteljica se včasih razjezi in nam že daje domačo nalogo. Šola je lepa in barvita.«

Saša Benčina, 1. B: »Šola je boljša kot vrtec, najboljše je, ko nas učiteljica nauči novih pesmic, zabavna pa je tudi matematika. Od staršev se ni bilo težko posloviti. Imamo že domačo nalogo. Učiteljica se kdaj malo razjezi.«

Žak Kržišnik, 1. B: »Šola je grda, učiteljice pa ves čas težijo. Ne maram matematike, slovenščine in angleščine. Od staršev se ni bilo težko posloviti. Prvi šolski dan pa je bil dober. Tu imam veliko prijateljev in smo že veliko ušpičili. Velikokrat se stepemo, zato nas učiteljica pogosto krega.«

Marko Oblak, 1. B: »Prvi šolski dan je bil v redu. Težko se je bilo posloviti od staršev, ampak nisem jokal. Šola je boljša kot vrtec. Učiteljice so kdaj zabavne, kdaj pa se kregajo. Najboljše je, kadar se igramo in kadar gremo ven. Najboljši predmet je angleščina.«

Tonja Ferlan, 1. B: »Na prvi šolski dan smo se zabavali in ni se bilo težko posloviti od staršev. Učiteljice so dobre, ker se razjezijo

samo na fante. Šola je lepa in boljša od vrtca. Najboljši predmet je glasba.«

Helena Gorjan, učiteljica 1. B: »Prvi šolski dan je bil zanimiv, drugačen kot sicer. Prvošolčki so prijazni, pristrčni in pogumni.«

Ožbej Drmota, 1. A: »V šoli je dobro, bolje kot v vrtcu. Prvi šolski dan je bil vesel in dober. Komaj čakam, da se kaj novega naučimo. Učiteljica je v redu. Ko klepetamo, se malo razjezi. Slovenščina je boljša od matematike.«

Neža Biček, 1. A: »Prvi šolski dan je bil zanimiv, učiteljica je zelo dobra. Šola je lepa in super. Vsi predmeti so najboljši.«

Nejc Dolenc, 1. A: »Prvi šolski dan je bil najboljši dan v mojem življenju. Učiteljice so dobre, šola pa je lepa. Najlepše je, ko strižemo in barvamo. Sošolci so dobri, sošolke pa sitne. Ravnatelj je malo strog in malo prijazen. Tu imam veliko prijateljev.«

Žan Jeram, 1. A: »Vesel sem, ker je šola, malo pogrešam starše. Učiteljica je dobra, najboljši pa je učitelj Branko. Vsi predmeti so dobri. Šola je boljša kot vrtec, s sošolci smo se že stegli.«

Eva Ušeničnik, 1. A: »Prvi šolski dan je bil dober, malo sem se težko poslovila od staršev. Najboljše je, ko se igramo. Imamo malo domače naloge, učiteljica se ne jezi veliko. Najboljši predmet je slovenščina.«

Jana Oblak, učiteljica 1. A: »Prvošolčki so živahni, razigrani, polni pričakovanja, enostavno »luštni« so. Prvi šolski dan je bil sproščen, potekal pa je brez težav in po načrtu.«

Meta Ažbe, Živa Bohinc

Razred nadobudnih prvošolcev z učiteljicama, ravnateljem in županom

Največji festival glasbe in plesa tokrat na Švedskem

Letos je prireditev, ki traja pet dni, gostilo švedsko mesto Helsingborg. Na pot proti 1.600 kilometrov oddaljeni Švedski smo se v začetku avgusta odpravili člani Folklorne skupine Škofja Loka in Društva Rovtarji – smučanje in kolesarjenje po starem.

Foto: Ksenija Mravlj

V parku nekdanje kraljeve rezidence Sofiero

V Berlinu smo si z dr. Boštjanom Dvorakom, slovenskim jezikoslovcem in lektorjem slovenskega jezika na Humboldtovi univerzi, ter asistentko Škofjeločanko Alenko Žitnik ogledali mesto.

Prespali smo v 20 kilometrov oddaljenem Hennigsdorfu. Zjutraj smo nadaljevali pot mimo Luebecka do Puttgardna, kjer smo se vkrcali na trajekt do danske obale. Pot nas je nato vodila mimo Kobenhagna do Hamletovega

mesta Helsingor. V obmorsko mesto Helsingborg na drugi strani obale smo prispeli okrog sedme ure zvečer. Vseh pet dni smo uživali na soncu pri blagodejnih dvaindvajsetih stopinjah. Najbolj pogumni so se namočili v morju, ki pa za kaj več kot za kratko osvežitev s svojimi osemnajstimi stopinjami ni bilo preveč vabljivo.

Naslednji dan so folklorno skupino že čakale prve obveznosti. Najprej polurni nastop na trgu Stortorget, nato še skupna generala v novozg-

rajani Helsingborg areni za večerno otvoritveno slovesnost z ostalima dvema slovenskima folklorinima skupinama, Folklorno skupino Račna in Folklorno skupino TKD Babinci.

Na ogledu enega najlepših parkov v Evropi

V petek dopoldne smo si vzeli nekaj časa za ogled mesta, popoldne pa smo se udeležili parade v 248 skupinah iz 24 držav. Andrej Derlink se je v paradi predstavil v stari smučarski opravi s polhovko na glavi.

Zvečer se je glavno dogajanje preselilo na obalo, kjer so se v okviru prireditev Europeade by night in Europeade Ball mladi in stari zabavali pozno v noč.

V soboto dopoldne sva se z Markom Krajnikom udeležila sprejema v mestni hiši. Popoldne je imela Folklorna skupina Škofja Loka nastop na gradu Sofiero, ki ima enega od najlepše urejenih parkov v Evropi. Leta 2010 so kot prvi skandinavski park prejeli najvišje priznanje na prestižnem tekmovanju Europe's Best Park. V pomladnih in poletnih mesecih v parku med drugim cveti deset tisoč rododendronov. Tudi v teh avgustovskih dneh je bil sprehod po parku in pogled na lepo urejene vrtove res veličasten.

V nedeljo dopoldan se je veliko udeležencev Europeade zbralo pri ekumenski maši v Marijini cerkvi v središču mesta. Maša je potekala v angleščini, zbori iz različnih držav pa so pesmi, vključene v obred, odpeli vsak v svojem jeziku. Med sodelujočimi sta bili tudi slovenski skupini Zarja in Mlada zarja.

Tanja Oblak

TD Žirovski Vrh

Žetev zaradi dežja pod šotorom

Sreče z vremenom letos niso imeli v Žirovskem Vrh, kjer so konec julija organizirali tradicionalni Praznik žetve. Na nedeljo so ob dežju in nizkih temperaturah prikaz žetve in mlačve opravili pod šotorom.

Na odru so kot doslej predstavili bogat kulturni in etnološki program, ustvarjalne delavnice in razstavo likovnih del, tudi igra S taščo pod eno streho je oba dneva, tako v soboto kot nedeljo, privabila množico obiskovalcev od vsepovsod. Nedeljsko popoldne je privabilo še

osnovnošolce iz Gorenje vasi, ki so se predstavili z igro Zmešnjava pred kamero. Razstavljali so ponudniki iz vseh koncev Slovenije.

V etnološkem programu so predstavili opravila in običaje ob žetvi: od mlačve, čiščenja žita, rejtanja ... do prve pomoči za žanjice, t. i. 'bohkovih hlačk' – pajčevine v obliki tulca, ki so jo potegnili iz čričkovih luknjic, če se je katera od žanjic užela. Pajčevina je rano lepo obvezala in preprečila krvavitev.

Po končanih prikazih je gospodinja prinesla

malico – drobnjakove štruklje in kuhano suho sadje. Z užitkom so štruklje poizkusili tudi obiskovalci.

Zaplesali sta tudi odrasla in otroška folklorna skupina.

Damjana P.

Foto: iz arhiva TD Žirovski Vrh

V TD Žirovski Vrh se letos potegujejo za laskavi naziv Naj tematska pot, ki jo izbirajo na Turistični zvezi Slovenije. Najboljše tri bodo razglasili 13. oktobra. Že pred tem pa so se člani odločili, da pripravijo še Šaljivi jesenski pohod skozi Zalo. Ta bo v nedeljo, 4. oktobra. Zbirno mesto je na kmetiji Pr' Bukovc, start bo ob 9. uri, startnina je 10 evrov. Na pot se boste podali z vodnikom Štefanom in Lucijo, ki bosta vso pot skrbela za veselo razpoloženje. Prisoten bo tudi karikaturist Boris Oblak. Pot bo dolga sedem kilometrov, a bodo vmes postanki, na katerih se boste okrepčali in nasmejali. Več na www.tdzirovskivrh.si.

Obiskovalci si vsako leto z zanimanjem ogledajo igro, ki jo je letos že 11. zapored napisala Tončka Oblak.

Po semanjem dnevu so »domov« pripeljali Cvetje v jeseni

Po Dnevu šmarnic na Slajki so avgusta v domačem kraju izpeljali odlično obiskan Večer slovenskih podoknic, v septembru pa še muzikal Cvetje v jeseni na Visokem.

Častni pokrovitelj muzikala Cvetje v jeseni je bil predsednik republike Borut Pahor. Ob njem predsednik TD Slajka Hotavlje Janez Demšar in župan Milan Čadež s soprogo. Skrajno desno: daljina Tavčarjeva sorodnica Metka Zorc.

Večer slovenskih podoknic so sooblikovali fantje Moške vokalne skupine Pozdrav. Vrhunec večera je bil hotaveljski muzikal Ena n'dejla dopoudne, ki ga je napisal David Mohorič v sodelovanju z domačinom Blažem Potočnikom. V njem so hotaveljski igralci z igro in petjem ob spremljavi Raubarjev (posebej za to priložnost je priredbe Avsenikovih skladb pripravil Blaž Jenkole) tako navdušili občinstvo, da so si bili obiskovalci enotni, da bo imel snovalec igre prihodnje leto kar težko delo. Tokrat so izpostavili dogajanje na nedeljsko dopoldne v hotaveljski Okrepčevalnici Blegoš, kjer se na kozarček ali dva pred kosilom k Tomfu povabijo domačini.

Na nedeljsko dopoldne naslednjega, seman-

jega, dne so po maši obiskovalci množično postali še na prizorišču na Šinkovcovem travniku, kjer so jih člani društva, kot je v navadi, pogostili, med drugim tudi s praženim krompirjem. Nedeljsko popoldne, v katerem so načrtovali še delavnice za najmlajše, pa so morali zaradi slabega vremena odpovedati.

Najboljši slovenski muzikal prvič na Visokem

Pozitivni odzivi in pohvale z vseh strani po odlični uprizoritvi muzikala na Hotavljah so jim dali zagon še za enega najodličnejših dogodkov, kar jih je letos gostila Tavčarjevina. Na povabilo

Oktober še praznovanje 100-letnice Luke Pintarja

Naslednji večji projekt, na katerega se pripravljajo že vse leto, je praznovanje 100-letnice smrti Luke Pintarja, jezikoslovca, prešernoslovca in bibliotekarja, ravnatelja deželne Študijske knjižnice v Ljubljani, o katerem smo že pisali v prejšnji številki. V nedeljo, 18. oktobra, bodo ob 15. uri na rojstni hiši odkrili spominsko ploščo, ob 16. uri pa v Zadružnem domu pripravljajo še okroglo mizo o njegovem življenju in delu, ki jo bo vodil zgodovinar in publicist Miha Naglič. Postavili bodo tudi priložnostno razstavo in izdali zgibanko. Vabljeni!

Barbare Alič je namreč 12. septembra z močno organizacijsko podporo društva na Visokem nastopila celotna zasedba muzikala, ki je bil zasnovan po Tavčarjevem Cvetju v jeseni – eni najlepših ljubezenskih zgodb slovenske literature.

Navdušeni so bili vsi, tako igralci (med njimi Nina Pušlar, Matjaž Robavs ...) kot obiskovalci, ki so po razprodani predstavi spraševali, kdaj bo naslednja. Drži kot pribito, da je imela predstava v okolju, kjer je najlepše trenutke svojega življenja preživel Ivan Tavčar, poseben čar, četudi je za ansamblom že 70 ponovitev. Na sejmju pred predstavo so domači ponudniki ob kulturnem programu ponujali dobrote Poljsanske doline, zvenele so citre in lajna, dvorec se je pod večer obilil v modro, osvetljena cerkev na Volbenku je dopolnjevala njegovo mogočnost. Piko na i je dodal še obisk častnega pokrovitelja dogodka, predsednika republike Boruta Pahorja.

Damjana P.

Turistično društvo se prav vsem, ki ste sodelovali in pomagali organizirati muzikal Cvetje v jeseni na Visokem, iskreno zahvaljuje. Vsem in vsakemu posebej še enkrat najlepša hvala!

44. Dan oglarjev na Starem vrhu

Obiskovalci so si tudi letos na prireditvi s pestrim zabavnim in etnografskim programom lahko ogledali spravilo lesa, tesianje trama, obžagovanje hloda z ročno žago, ki jo je poganjalo pet moških, izdelavo lesenih osovnikov, prikaz uporabe oglja za izdelavo kovanih orodij, trganje oglja iz že kuhane kope ter razstavo starih motornih žag in traktorjev. Kot že kar nekaj let doslej je tudi letos za kopo skrbel glavni kopar Jejlarjev Tone s pomočnikoma Matevžem Kokeljem in Jožetom Bogatajem. Kuhanje kope zahteva veliko spretnosti, znanja in časa. Večdnevno kuhanje je treba stalno nadzorovati.

Dogajanje sta popestrila Tamburaška skupina Bisernica in Javorski pevci.

Sredi popoldneva se je odvilo tekmovanje

TD Stari vrh je kmalu po ustanovitvi leta 1970 začel s prirejanjem Dneva oglarjev, tako da je bil letos že 44. po vrsti, kar ga uvršča med prireditve z najdaljšo tradicijo v naših krajih.

dvojic v pajsanju hloda. Za lačne so bile na voljo dobrote kmečkih žena, med specialitetami z žara so izstopale oglarske piške, pečene na oglju. Od poldneva do večera je v sodelovanju s smučiščem Stari vrh potekala panoramska vožnja s sedežnico, ki je v lepem vremenu posebno doživetje. Sedežnica je vozila tudi ob drugih prireditvah in na vse nedelje v avgustu, saj je smučišče v letošnjem letu začelo z vožnjami s sedežnico tudi v poletnem času. Že ob 8. uri zjutraj so se zbrali pohodniki na Pohodu med Gorami. Osvojili so Stari vrh, Mladi vrh in Koprivnik ter se vrnili na izhodišče na Grebljici.

Jure Ferlan

Popotnik na Caminu

Foto: Milan Čehovin

Značilno naselje na poti

Milan Čehovin iz Lajš pri Gorenji vasi ima za sabo že številne prehojene romarske poti tako po Sloveniji kot drugod po Evropi. Tako je šel že dvakrat peš ob jadranski magistrali vse do Medžugorja, kar znese okoli 600 kilometrov v eno smer. Enkrat je bil tudi poseben gost na tamkajšnjem radiu. Prehodil je Camino d'Assizi v Italiji. Skupaj z drugimi peš romarji, ki se zbirajo v okviru župnije v Žireh, od koder tudi krenejo, je bil že okoli 80-krat na Brezjah in okoli 20-krat na Sveti Gori nad Gorico. Med vsemi najbolj znana in posebna pa je letos znova prehojena romarska pot Camino de Santiago ali na kratko Camino, kar v španščini pomeni pot.

Ko je v srednjem veku doživela razcvet, je bil Santiago de Compostela za Rimom najpomembnejša romarska točka Evrope. Santiago, kar pomeni sveti Jakob, je bil apostol in mučenec in velja za zavetnika Španije. Na mestu njegovega groba naj bi se prikazovale zvezde, zato je kraj dobil dodatek Kompostela (Campus Stellae = polje zvezd). Zaščitni znak romarjev v preteklosti sta bila dolg plašč, velik klobuk, palica, buča za vodo in pokrovača ali školjka svetega Jakoba, ki je glavni emblema na oznakah te poti.

Na izhodišču poti ...

V Santiago vodi več poti iz različnih smeri. Najbolj znana in obiskovana je Camino Frances, francoska pot, ki vodi iz kraja Saint Jean Pied de Port ob vznožju Pirenejev v Franciji. To pot je Milan prehodil že štirikrat. Od Gorenje vasi do Saint Jeana je okoli 1700 kilometrov. Do tu je prispel s kombinacijo železniškega in letalskega prevoza. Nazadnje je pot prehodil junija in julija letos. Hodil je 29 dni, za kar je porabil celoten letni dopust. Pot do Muxie, kjer je zaključil romanje, je bila dolga 940 kilometrov. Na poti je prečkal različne tipe

pokrajin, nekatere bogato zelene, druge skoraj puščavske, hribovja in neskončne ravnine. Pot je potekala večinoma po makadamskih stezah, urejenih za romarje.

V Saint Jeanu se je najprej zglasil na romarskem uradu imenovanem Amis de Chemin de saint Jacques, kjer je prevzel credencial. To je kartonska zloženka s potrdilom, da je tu začel romanje in na katero se zbira romarske žige na kontrolnih točkah. Credencial je potrdilo, da je posameznik res romar in s tem uživa gostoljubje v albergih (v franciji imenovanih refuges) – prenočiščih za romarje. Ti se delijo na župnijske, občinske in privatne. Razlika med njimi je v tem, da se v župnijskih daje prostovoljne prispevke in da praviloma nudijo kuhan obrok, občinski imajo nizko tarifo in so brez prehrane, privatni pa so nekoliko dražji in nudijo hrano za doplačilo.

Foto: Milan Čehovin

Botafumeiro v katedrali v Santiagu, največja kadilnica na svetu

Vodnjak z vinom? Zakaj pa ne?

Iz Saint Jeana ga je pot vodila do meje, kjer je vstopil v Španijo, čez prelaz Puerto de Ibaneta do starodavnega samostana Roncesvalles, kjer je zatočišče za romarje. Pot je nadaljeval do Pamplone, glavnega mesta pokrajine Navarre. Pamplona je znana po teku pred biki, ki ga vsako leto prirejajo v začetku julija. Za Navarro je značilno, da imajo po oknih hiš veliko rož, kar drugje po Španiji ni tako pogosto.

Od tu je krenil naprej in prispel do kraja Puente la Reina, ki se ponaša s starim kamnitim mostom, ki ga je za romarje dala zgraditi neka kraljica. Kot zanimiv kraj z nadaljevanja poti velja omeniti še Irache, kjer je v tamkajšnjem samostanu poseben 'vodnjak', iz katerega si lahko obiskovalci brezplačno natočijo kozarček rdečega vina, ki ga pridelujejo v okolici. Na splošno so po Milanovem mnenju španska vina dobra, še posebej rdeča, ki imajo sladkast okus.

Pot ga je vodila dalje, čez večja mesta Logrono (glavno mesto pokrajine La Rioja, kar pomeni 'rdeča', saj je tu rdeča zemlja, imajo pa celo asfalt iz rdečega peska), Burgos (v bližini je prazgodovinsko najdišče Atapuerca, kjer so bili najdeni najstarejši ostanki človeka v zahodni Evropi), Leon, Astorgo do Ponferrade. Končno je prispel do pokrajine Galicije in njenega glavnega mesta ter osrednje točke romanja Santiaga de Compostele. Tu stoji katedrala z grobom apostola Jakoba, v kateri je na določene dni možen ogled spektakularnega obreda z velikansko kadilnico. Romarji v Santiagu dobijo posebno potrdilo o opravljenem romanju, za kar morajo peš, s kolesom ali na konju prepotovati vsaj zadnjih 100 kilometrov romarske poti.

Vročina ni bila ovira do cilja

Prebivalci Galicije so v osnovi keltskega porekla in so sorodni Bretoncem, Valežanom in Ircem, njihov tradicionalni inštrument so dude, ki za druge španske pokrajine niso značilne. V Galiciji ni smrek, pač pa tu rastejo evkaliptusi, ki imajo zelo aromatičen vonj, največ jih je v predelih z oceanskim podnebjem. Preko kraja Negreira je pot nadaljeval do legendarnega polotoka Finisterra, za katerega so Rimljani menili, da je tu konec Zemlje (Finis Terrae). V preteklosti so tu romarji sežgali kos oblačila ali čevljev v znamenje spreobrnitve na poti. Sedaj je ta ritual zaradi nevarnosti požarov prepovedan. Tudi v

Vinski vodnjak

Foto: Milan Čehovin

Foto: iz arhiva Milana Čehovina

Milan (desno) s skupino romarjev na Finisterru

poletni vročini pa na obali ni veliko kopalcev, saj je voda dokaj hladna, na plaži pa kremenčev pesek, ki zelo bode. Skozi kraj Lires je dospel do Muxie, ki velja za končni cilj romanja.

Napovedani vročinski val Milana ni odvrnil od poti. Kot je povedal, je vstal zgodaj zjutraj, še v temi in se odpravil na pot. Ker je Španija precej zahodnejše, ima sončni vzhod okoli dve uri zamika glede na Slovenijo, vendar je v istem časovnem pasu. Čez dan se je temperatura povzpela tudi nad 40 °C, zato sta bila zaščita pred soncem in popoldanski počitek obvezna. Zaradi časovnega zamika je tam sonce najmočnejše okoli 15. in 16. ure.

Milanu je bil najbolj všeč alberg v kraju Granon, ki se nahaja kar na cerkvenem podstrešju in v zvoniku. Tu je srečal 80-letno kuharico s Korčule, z njo se je pogovarjal v hrvaščini. Na poti je srečal največ Špancev in Nemcev, ljudje na poti so vseh starosti, veliko je mladih. Opazil je precej praznih novih naselij, z urejenimi otroškimi igrišči, ki jih gradi in vzdržuje država, za naselitev pa očitno ni interesentov. Prav tako so skoraj prazne vasi na podeželju. V njih ni opazil skoraj nič otrok, samo starce. To je delno tudi posledica španske politike, ki od delodajalcev ne zahteva povrnitve stroškov prevoza na delo.

Zaradi vročinskega vala se je povsod poznala precej huda suša. Tam, kjer je na preteklih romanjih občudoval cvetoče zelenje, je bilo letos vse ožgano. Reke imajo zaradi intenzivnega črpanja vode za namakanje polj zelo nizek vodostaj.

S skromnostjo se daleč pride

Na poti ni imel omembe vrednih zdravstvenih težav, izjema so bile občasne vrtoglavice zaradi odličnega

rdečega vina, imenovanega tinta (po njegovem zagotovitvi po tem vinu nisi bolan), ter nekaj žuljev. Hrano je kupoval večinoma v trgovinah (večinoma paradižnik in kruh). Privoščil si je tudi špancev najljubše jedi: veliko solat, ribe, meso in pomfri. Na splošno je ugotovil, da imajo Španci slabo hrano. Za žejo je pil vodo iz pipe in sokove. Posebno moč za napore na poti so mu dajale sladkarije in kokakola. Kot je opazil, so cene po trgovinah podobne našim, kruh in vino občutno cenejša, gostilne pa so dražje. V Španiji ga je zmotilo to, da za ogled cerkva pobirajo vstopnino. S sabo je poleg najnujnejših pripomočkov v nahrbtniku nosil še nekaj oblačil in spalno vrečo. Perilo je v prenočiščih pral ročno. Celotno romanje skupaj s prevozi iz Slovenije ga je stalo okrog 800 evrov, ob tem pa pove, da je treba biti za tako ceno nezahteven. V strošek poti ni všteli uničenih čevljev, saj se na tako dolgi poti obrabijo. Želi si, da bi po zgledu žirovske župnije peš romanja v bližnje in daljne kraje organizirali tudi v Gorenji vasi.

Jure Ferlan

Romar na poti

Galerijo fotografij z Milanovih romanj si lahko ogledate na spletni strani www.mladifest.com v meniju romarske poti.

Po 50 letih je mašo obhajal v domači cerkvi

Avgusta je v župnijski cerkvi Janeza Krstnika na Trati daroval sveto mašo Peter Bogataj, rojen na Srednjem Brdu pri Hotavljah. Jubilant sicer pripada družbi salezijancev, ki se ukvarjajo predvsem z vzgojo mladine, njihova iznajdba so tudi znani poletni oratoriji za otroke.

Zlatomašnik Peter Bogataj

Službena pot je Bogataja pred 50 leti najprej vodila za en mesec na Kosovo, ker ni bilo drugega prevoza, je jezdil konja, ki ga je vodil študent Gashi, ki je sedaj nadškof v Baru v Črni gori. Nato je pomagal ali kaplanoval še v Razborju nad Sevnico, Mokronogu, Dobrni, Boštanju ob Savi in Šentrupertu, potem spet v Boštanju, kjer je župnikoval, v Želimljem (kjer je opravljal različne naloge, saj je bila takrat tam že srednja verska šola, predhodnica današnje gimnazije), na Igu, kjer je doživel obnovitev cerkve na Kureščku, na Rakovniku in na Kodeljevem, kjer je še danes. Tamkajšnji župljani so mu 28. junija letos pripravili lepo

praznovanje, pri maši mu je igral orkester, pevci pa so izvajali latinsko mašo. Kot je zapisal v priložnostni knjižici, ki jo je izdala župnija Kodeljevo, je na nedeljo nove maše deževalo. Je pa zato sijalo sonce ob zlati maši, ki jo je v domači tratarski župniji slavil zadnjo nedeljo v avgustu, ko se praznuje obletnica posvetitve cerkve, v Poljanski dolini imenovana sejem. Zlatomašnika so pred cerkvijo sprejeli dekan, župnik in gorenjevaški župan. Med mašo, ki je sledila, je pridigal sam in dokazal, da je pri 80 letih, ki jih praznuje letos, še vedno dober govornik. Cerkev je bila za to priložnost slavnostno okrašena. Tončka Oblak je s še nekaterimi

prostovoljci naredila več 10 metrov bršljanovih vencev, ki so bili razobešeni po cerkvi in po mlajih pred njo, podobno kot pred 50 leti ob novi maši. Po končanem obredu v cerkvi je sledilo druženje ob pijači in pecivu, na prostoru za starim župniščem pa so mladinci odigrali igro z letošnjega oratorija.

Jure Ferlan

Stara hišna imena – želite oživiti njihovo uporabo?

Stara hišna imena predstavljajo kulturno in jezikovno dediščino podeželja. Ob menjavi primka, lastnika hiše ali s podiranjem starih stavb pogosto tonejo v pozabo. Zanimivo pa je, da se kljub temu ne spreminjajo, ponekod imajo stara imena celo večstoletno tradicijo.

Hišna imena so se izoblikovala na osnovi določenih značilnosti območja in prebivalcev, z njimi se ohranja narečni govor, nenazadnje tudi identiteta in pripadnost ljudi določenemu kraju.

Stara imena domačij na območju občine Gorenja vas - Poljane želimo ob podpori Občine in lokalnega prebivalstva zbrati čim bolj kakovostno in strokovno utemeljeno. Raziskati želimo nastanek in izvor teh imen ter njihovo pojavljanje v preteklosti, razložiti njihov pomen in zbrane podatke oziroma nabor imen ustrezno zabeležiti v spletnem leksikonu Slovenskega rodoslovnega društva in v drugih informacijskih sistemih.

V kolikor tudi vaša domačija nosi hišno ime in bi želeli, da ga raziščemo in da obudimo njegovo uporabo, vas pozivamo, da nam ga sporočite na Razvojno agencijo Sora, Poljanska cesta 2, Škofja Loka, na 04/50-60-225 ali kristina.miklavcic@ra-sora.si.

Kristina Miklavčič

Mini oratorij letos prvič v Javorjah

Sredi vročega julija se je v Javorjah odvijal dvodnevni mini oratorij. Prijavilo se je 37 otrok, zanje pa je skrbelo 12 animatorjev.

Zjutraj smo se zbrali pred župniščem, kjer so otroci prejeli obesek s svojim imenom in se tako razporedili v skupine. Nato smo se odpravili v cerkev na krajšo molitev. Vsi so imeli možnost sodelovati v športni, ustvarjalni, glasbeni, šiviljski in skavtski delavnici, ki so se odvijale v dopoldanskem času. Otroci so šivali ptičke in gosence iz nogavic, oblikovali so okvir za skupinsko oratorijsko fotografijo, postavljali so šotor in si poslikali obraz, igrali nogomet in si krepili pljuča z različnimi športnimi dejavnostmi. Kosilo je za vse pripravil gospod župnik Ciril. Po kosilu je bil čas za sprostitvene dejavnosti in igro, nato pa smo se podali na pohod v Četeno Ravan, kjer nam je ključar Pavel povedal nekaj zanimivosti o cerkvi. Sledila je igra na prostem. Starši so svoje otroke prišli iskat ob 16. uri pred župnišče.

Naslednji dan nas je obiskala s. Ema Alič in pripravila zanimivo katehezo ter nas naučila nekaj pesmi. Z nami je bila v dopoldanskem

času in sodelovala v glasbeni delavnici. Po kosilu in igri so bile karaoke, na katerih so se predstavile posamezne skupine, vsaka s svojo pesmijo. Zapeli so tudi animatorji. Za konec je sledilo najboljše – osvežujoče vodne igre na igrišču, kjer prav nihče

ni bil suh. Na mini oratoriju smo doživeli čudovite trenutke, saj se je spletlo marsikatero prijateljstvo, drug od drugega smo se marsikaj novega naučili in se prijetno zabavali.

Mihela Kokelj

ŠD PARTIZAN GORENJA VAS

REKREATIVKE!

AEROBIKA bo vsak
ponedeljek ob 19. in 20. uri
ter v **sredo ob 19. uri**.

BADMINTON bo vsak
torek ob 19. uri.

Z vadbo AEROBIKE pričnemo
v ponedeljek,
5. 10., in sredo, 7. 10.

Z vadbo BADMINTONA
pričnemo v torek,
6. 10. 2015.

Vadba je v OŠ Ivana Tavčarja
Gorenja vas.

DOBRODOŠLE!

Cena zelo ugodna!

Aerobika: 1x tedensko
25 € letno + članarina,
2x tedensko
35 € letno + članarina

Badminton:
30 € letno + članarina

V koči na Blegošu defibrilator

V juliju so člani Planinskega društva Škofja Loka kočo na Blegošu opremili z avtomatskim eksternim defibrilatorjem, kar jim je uspelo s pomočjo donatorjev. V uporabo so ga predali tudi v koči na Lubniku.

Obvezali so se, da bodo za upravljanje z njimi usposobili čim večje število obiskovalcev, saj želijo v prvi vrsti zagotoviti varnost obiskovalcev njihovih postojank. Pomoč bo tako hitra in strokovna. Ker je aparat prenosen, je njegova uporaba možna tudi na bližnjih planinskih poteh.

Ob tem dodajajo, da se bo pridobitev najbolj izplačala tedaj, ko bo rešila srce pohodnika. V okolici obeh postojank so bili v preteklem času že primeri zastoja srca, nekateri žal tudi usodni.

D. P.

Kam septembra in oktobra?

- 23. september med 16. in 19. uro: **Ekološka tržnica** na Cankarjevem trgu v Škofji Loki. Organizira RAS Škofja Loka.
- 24. september: **Izlet v neznano**. Dodatne informacije in prijave pri društvenih poverjenikih. Organizira Društvo upokojencev za Poljansko dolino.
- 25. september do 3. oktober: **Dnevi evropske kulturne dediščine v Škofji Loki**. Organizira Občina Škofja Loka.
- 27. september: **Planinski izlet na Koto (1313 m)**. Pot je nezahtevna, označena, 4–5 ur hoje. Hrana in pijača iz nahrbtnika. Dodatne informacije in prijave pri Zorki Jereb na telefonski številki 040/270-314. Organizira PD Gorenja vas.
- 27. september po sv. maši: **Kosilo za starejše** v kulturnem domu v Lučinah. Organizira KORK Gorenja vas.
- 30. september ob 9. uri: **Uvodno srečanje skupine starejših** v sejni sobi gasilskega doma Hotavlje. Organizira voditeljica Marija Knafelj.
- 30. september med 16. in 19. uro: **Ekološka tržnica** na Cankarjevem trgu v Škofji Loki. Organizira RAS Škofja Loka.
- 1. oktober ob 7. uri: **Planinski izlet preko Male gore**. Pot je nezahtevna in označena. Hrana in pijača iz nahrbtnika, v planinskem domu in v Ribnici. Odhod izpred KGZ Gorenja vas. Dodatne informacije in prijave pri Valentinu Bogataju na telefonski številki 040/377-356. Organizira upokojenska sekcija PD Gorenja vas.
- 1. oktober med 16. in 17. uro: **Meritve krvnega tlaka, sladkorja in holesterola** v prostorih KŠPD Gorenja vas. Organizira KORK Gorenja vas.
- 2. oktober ob 17. uri: **Ura pravljic** v Izposojevalni enoti Sovodenj.
- 2. oktober od 15. do 19. ure: **Brezplačen pregled koles pred OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas**. Vabita Občina Gorenja vas - Poljane in Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.
- 3. oktober od 8. do 12. ure: **Starinarnica na Plac': Sejem starin, garažna razprodaja** na Mestnem trgu v Škofji Loki. Razvojnica Sora in Zavod O, zavod škofjeloške mladine.
- 3. oktober od 8. do 12. ure: **Boljši sejem rabljenih igračk in otroških knjig z delavnico izdelave uporabnih izdelkov iz recikliranega papirja** na Mestnem trgu v Škofji Loki. Dogodek bo potekal v okviru Starinarnice na Plac'. Organizira RAS Škofja Loka.
- 3. oktober ob 10. uri: **Redno vodenje po utrdbi na Golem vrhu**. Organizira Občina Gorenja vas - Poljane.
- 4. oktober: **Šaljivi jesenski pohod skozi Zalo**. Start ob 9. uri izpred kmetije Pr' Bukovc, Žirovski Vrh. Startnina: 10 evrov. Organizira Turistično društvo Žirovski Vrh.
- 5. oktober ob 17. uri: **Ura pravljic** v Krajevni knjižnici Gorenja vas.
- 5. oktober ob 17. uri: **Ustvarjalna delavnica** v Krajevni knjižnici Poljane.
- 10. oktober od 8. do 12. ure: **Tržnica kmetijskih izdelkov in pridelkov** na Trgu Ivana Regna, Gorenja vas. Organizira RAS.
- 10. oktober ob 8.30: **Urekov pohod na Goro**. Dodatne informacije na voljo na spletni strani društva ŠDMH, ki prireditve organizira.
- 10. oktober ob 10. uri: **Veselje ob odprtju obvoznice**. Tavčarjev dvorec Visoko. Vabijo Občina Gorenja vas - Poljane, Zidarstvo Marko Božnar in PGD Poljane.
- 11. oktober po sv. maši: **Kosilo za starejše** v župnišču Stara Oselica. Organizira KORK Gorenja vas.
- 15. oktober: **Izlet na Bizeljsko z ogledom repnic**. Dodatne informacije in prijave pri društvenih poverjenikih. Organizira Društvo upokojencev za Poljansko dolino.
- 16. oktober ob 17. uri: **Ustvarjalna delavnica** v Izposojevalni enoti Sovodenj.
- 18. oktober: **Planinski izlet v neznano**. Pot je lahka in nezahtevna. Dodatne informacije in prijave pri Darku Miklavčiču na telefonski številki 040/235-869. Organizira PD Gorenja vas.
- 18. oktober: **100-letnica smrti Luke Pintarja**. Ob 15. uri **odkritje spominske plošče** na rojstni hiši pri Presercu na Hotavljah. Ob 16. uri **okrogla miza** o življenju in delu v dvorani Zadružnega doma na Hotavljah in postavitev priložnostne razstave. Organizira Turistično društvo Slajka Hotavlje.
- 19. oktober ob 17. uri: **Ustvarjalna delavnica** v Krajevni knjižnici Gorenja vas.
- 19. oktober ob 17. uri: **Ura pravljic** v Krajevni knjižnici Poljane.
- 31. oktober: **Turnir v malem nogometu (3+1)** v telovadnici OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. Dodatne informacije in prijave na telefonski številki 041/547-547. Organizira ŠD Sovodenj.

Prvo leto poslanskega mandata

Prvega avgusta letošnjega leta je minilo natanko eno leto, odkar je bil po lanskoletnih predčasnih parlamentarnih volitvah konstituiran nov sklic Državnega zbora Republike Slovenije. Čeprav vem, da moje delo ocenjujete volivke in volivci, pa morda glas o vseh aktivnostih, ki jih izvajam kot poslanec, ne pride do vas, zato se mi zdi prav, da predstavim vsaj nekaj aktivnosti svojega dosedanjega dela.

V svojem programu za volitve sem se zavezal, da bom glas mladih in glas Poljanske doline v Državnem zboru. Te svoje zaveze, dane volivkam in volivcem, sem se držal, saj sem se v preteklem letu najbolj posvetil prav problematiki mladih, razvoju našega podeželja ter nacionalne varnosti. Na mojo pobudo smo v poslanski skupini SDS predlagali zakon o ukinitvi volonterskega pripravništva, prav tako smo predlagali podaljšanje koriščenja študentskih bonov za dve uri, izpostavili pa smo tudi rešitve na področju reševanja stanovanjske problematike mladih (predlog odkupa državnih stanovanj po ugodnejših pogojih za mlade in mlade družine). Ker se zavedam problema varnosti in obrambe, sem v preteklem letu predlagal tudi vrsto razprav in predlogov na področju varnostne situacije v Sloveniji in EU. Zaradi naraščajočih terorističnih akcij v EU in groženj, ki jo varnostni situaciji predstavlja Islamska država, sem v okviru poslanske skupine SDS dvakrat predlagal spremembo Kazenskega zakonika. Veliko pozornosti sem namenil reševanju begunske problematike, vprašanjem pripravljenosti Slovenije na grožnje s strani Islamske države, spornemu povišanju nekaterih častnikov Slovenske vojske in problematiki primanjčevanja kadrov v Slovenski vojski. Zagovarjal sem zakonske spremembe, pri katerih smo v SDS predlagali, da se vojnim

veteranom vrne plačilo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. V zadnjem letu sem ministricam in ministrom postavil 55 pisnih in 14 ustnih poslanskih vprašanj. V tem okviru sem izpostavil predvsem vprašanja, povezana z Občino Gorenja vas - Poljane, med drugim glede pomoči s strani države naši občini po lanskis oktobrskih poplavih, neustreznih posegov v vodotoke po oktobrskih poplavih, sredstvih za izgradnjo nove športne dvorane v Gorenji vasi, sredstvih za obnovo in rekonstrukcijo Tavčarjevega dvorca Visoko ... Izpostavil sem potrebo po rekonstrukciji državnih cest Gorenja vas–Hotavlje, Gorenja vas–Todraž in Trebija–Sovodnj. Z županom Milanom Čadežem sva se sestala s tremi ministri, pri čemer smo se na ministrstvu za infrastrukturo dogovorili, da je v naši občini prioriteta rekonstrukcija ceste Gorenja vas–Todraž. Dela na tem odseku naj bi se pričela prihodnje leto. Pri ministrici za okolje in prostor smo se dogovorili za prenos odlagališča Jazbec na ARAO, prav tako pa je ministrica dvakrat obiskala našo občino in zagotovila finančna sredstva v povezavi z RUŽV. Na ministrstvu za kulturo smo izpostavili pomen prenove Tavčarjevega dvorca Visoko, za katerega je v zakonu o interventnih

ukrepih na področju varstva kulturne dediščine namenjenih 104.000 evrov. Trenutno čakamo na sprejem zakona. Z županom sva se sestala tudi z vodstvom Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo, kjer smo se uspešno dogovorili za odstranitev semaforja pri plazu Visoko.

Našel sem le nekatere najbolj vidne aktivnosti enoletnega dela. V drugo leto poslanskega mandata stopam s še več jasnimi načrti in cilji. Obenem obljubljam, da bo glas Poljanske doline v Državnem zboru RS še naprej zastopan in slišan.

Žan Mahnič,
poslanec Državnega zbora RS

Begunska kriza – izziv za Evropo

Evropska unija (EU) se sooča z begunsko krizo, kakršni nismo bili priče vse od razpada bivše Socialistične Federativne Republike Jugoslavije. Zaradi vojn, ki divjajo v Siriji, Iraku in Libiji, se je od doma odpravilo na milijone ljudi. Vendar pa je v valu beguncev, s katerimi se sooča EU, treba ločiti med begunci in migranti. Begunci so tisti, ki so od doma odšli zaradi vojne in ker so v matični domovini preganjani zaradi svojega političnega, verskega ali drugega prepričanja. Migranti pa so tisti, ki od doma odidejo zaradi ekonomskih razlogov oziroma iskanja boljšega življenja, kot ga imajo v lastni državi.

Po podatkih Združenih narodov je v valu beguncev, s katerim se sooča Evropa, danes več kot 70 odstotkov moških, starih med 20 in 40 let, v dobri telesni kondiciji, nekaj je tudi žensk in otrok, zelo malo je starejših. Ob tem je zanimivo dejstvo, da si praktično vsi želijo v Nemčijo in skandinavске države, kjer je močno razvita socialna država. Zanimivo je tudi dejstvo, da bogate muslimanske države ne sprejemajo beguncev, nekatere naj bi jim celo plačevale za pot v Evropo.

Po mojem osebnem prepričanju bi nekdo, ki zapusti svoj dom zaradi vojne, bil zadovoljen s prihodom v državo, kjer ni vojne in kjer se bo počutil varno. V katerikoli državi EU ni vojne, prav tako ni vojne niti v državah Zahodnega Balkana.

Zato se upravičeno sprašujem, koliko je takšnih, ki so v tem tako imenovanem begunskem valu dejansko begunci, ki bežijo pred vojno, koliko pa je migrantov, ki so šli

na pot zaradi ekonomske situacije v njihovih državah.

Evropska unija je v lanskem letu sprejela približno 660.000 oseb iz držav Bližnjega Vzhoda in Afrike, letos jih je zgolj do avgusta prišlo nekaj čez 500.000. V EU ni prostora za vse, ki si želijo priti k nam, zato je sistem kvot potreben, da se breme porazdeli. Vendar pa je številka 160.000 prisilcev za azil tista skrajna meja, ki jo Evropa še lahko sprejme.

Zato bi bilo nujno potrebno, da se na območjih, kjer divjajo vojne, vzpostavijo varne cone, da ljudem ne bo potrebno bežati čez Sredozemsko morje in pri tem tvegati življenje. Prav tako je potrebno končati državljansko vojno v Siriji in Iraku, kar je mogoče doseči samo s široko mednarodno koalicijo, ki bo v Siriji in Iraku opravila kopensko vojaško ofenzivo, saj po enem letu ugotavljamo, da samo zračni napadi niso učinkoviti.

Predvsem pa se je potrebno zavedati problema varnosti. Islamska država je javno napovedala, da bo med begunce infiltrirala svoje borce, ki bodo potem v EU izvajali teroristične napade.

Do sedaj so obveščevalne službe odkrile kar nekaj takšnih primerov in jih ustrezno obravnavale. Vseeno pa so begunci tudi priročna tarča za tihotapce in kriminalce, da ne govorim o varnostnem problemu zaradi raznoraznih konfliktov med samimi begunci in tistimi, ki podpirajo ali nasprotujejo njihovu prihodu.

Žan Mahnič,
poslanec Državnega zbora RS

Poskus ropa na bencinskem servisu

21. avgusta dopoldan se je na Petrolovem bencinskem servisu v Gorenji vasi zgodil poskus ropa. Kot je pojasnil predstavnik PU Kranj Bojan Kopa, je storilec z območja Idrije od prodajalca s silo in grožnjami zahteval denar. Ker ga mu prodajalec ni hotel izročiti, ga je iz blagajne vzel sam, potem pa je prostore zapustil. Prodajalec se kljub temu ni dal in je roparju sledil do avtomobila, kjer je izkoristil njegovo nepazljivost in mu odtujen denar, ki ga je storilec pospravil v žep, vzel nazaj. Le-ta se je po dejanju odpeljal proti Žirem, prodajalec pa je dejanje prijavil policiji. Idrijčana so škofjeloški policisti izsledili in zasilili, zaradi kaznivega dejanja pa ga bodo še kazensko ovadili. Kljub temu da je napadeni prodajalec pogumno pridobil denar nazaj, na policiji opozarjajo, da je sicer velika verjetnost, da se napadalec lahko odzove nasilno, tudi z orožjem, zato v takih primerih svetujejo previdnost. Gorenjevaški servis je bil sicer tarča oboroženega ropa že leta 2003.

Jure Ferlan

In »prišla je« ... obvozna cesta v Gorenji vasi

Že dolgo snovana, težko pričakovana. Dolga desetletja se je valil promet skozi strnjeno naselje, mimo ozkih prehodov med hišami starodavne gorenjevaške srenje. Zdelo se je, da ne bo moglo biti nikoli drugače. Da ni moči, da ni sile, ni možnosti, da bi se poiskala rešitev. Da bi našli pot preko nekaterih zgradb, preko zahtevnih predelov – nekoč čudnega, opustelega, zaraščenega »šerma«, kjer se je odlagalo vse mogoče, kjer je bilo nizko obrežje in kjer je bilo ob malo večji poplavi vse pod vodo. In vendar je bilo jasno marsikomu, da je ob vsem prej naštetem – rešitev, ki bo pogojevala obilo »kolateralnih« neprijetnosti – pač treba sprejeti.

Vprašanje je viselo v zraku. Ali se bodo našli ljudje, mladi, učinkoviti, prodorni, ki bodo zastavili svoje moči, svoje sposobnosti, da se končno uresniči ta ambiciozni cilj v Gorenji vasi? In zgodilo se je. Na obzorju so se pojavili ljudje, ki so se pogumno spopadli s

tem kapitalnim problemom kraja. Že večkrat sem omenil župana občine Milana Čadeža. Tudi v tem trenutku ne morem mimo njega. Ni moč oporekati dejstvu, da je v njegovem mandatu občina izredno napredovala. Mogoče to nekdo, ki vse skupaj opazuje in spremlja od zunaj, še bolj zazna. Niso majhne stvari, da človek zbere okoli sebe prave ljudi, da pripravijo obsežno in zahtevno dokumentacijo za pridobitev evropskih sredstev. Le preko njih namreč, evropske pomoči, je tak obsežen projekt sploh možno izpeljati. In ta ekipa je to nalogo dobro opravila. Iskreno čestitam!

Obvoznica mimo Gorenje vasi je seveda krona vseh drugih dobrih dejanj in izvršenih projektov, ki so bili storjeni v preteklosti. Težko sem že čakal, da sem se prvič zapeljal po njej. In imel sem kaj videti. To je bil zame popolnoma drug kraj. Novi pogledi levo-desno, pred teboj vidni prehodi preko reke, druge vedute,

druga panorama. Popolnoma nov vtis, močna impresija. Nenadoma se mi je Gorenja vas zarisala v čisto novi podobi: sodoben, urejen gorenjski kraj s skorajda veličastno konturo prenovljenega doma občinskega upravnega in kulturnega središča.

Na koncu mojega razmišljanja, ob teh vtisih, lahko rečem, da so prebivalci občine Gorenja vas - Poljane lahko ponosni na ta dosežek in z nemajhnim veseljem vam – kot človek, ki mu je rojstni kraj še vedno zelo pri srcu – lahko ob tem dogodku izrazim tudi svoje veliko zadovoljstvo in priznanje!

Zaželel sem si ohraniti ta nov, lep pogled na Gorenjo vas. Prosil sem Dušana Kavčiča iz Hotavelj za sodelovanje. Naredil mi je uslugo. Povzpel se je v višavje gorenjevaških vzpetin na desnem bregu reke Sore in ustvaril nekaj imenitnih posnetkov.

Še enkrat, čestitke vsem občanom!

Metod Bohinc

Koristni nasveti

Grozdje – neprecenljivo jesensko sadje

Poleg jagod in češenj se razveselim zrelega grozdja, ki raste na trti, napeljani okrog terase in nam dela čez poletje prav prijetno senco. Ni lepšega kot sončni zahod skozi liste trte mimo zrelih grozdov. Mnogi imajo trto nasajeno nad klopjo, kjer se lahko v miru in senci spije dobra kavica s sosedi, opazimo jo nad parkiriščem, kjer sonce le v visoki vročini ogreje avtomobile, najboljše grozdne jagode pa dozori na opažih kozolcev ali pod streho hlevov. Tako grozdje ima v sebi največ hranilnih in zdravih učinkovin.

Ne govorimo o trti, ki uspeva v Brdih, na Štajerskem, temveč o tisti, ki jo za »gušt« nasadimo v naši bližini in se z njo posladkamo, občasno pa naredimo marmelado, sok, čaj ...

Izabela, ki v naših krajih dobro obrodí brez kakršnega koli škropljenja, je ena izmed tistih, na katero bi morali biti ponosni, jo uživati s spoštovanjem in se zavedati, da je to grozdje edino daleč naokrog zares bio. Ali ste že videli, da bi kmetje trto na opažih kozolca škropili? Če hočemo vzgojiti drugačne sorte, pa tudi s škropljenjem ne dosežemo kašnega posebnega pridelka. Spomladi trto pognojimo, mogoče od časa do časa v sušnih dnevih zalijemo, potem le opazujemo, če bo pridelek tak, kot si ga želimo. Poganjke moramo sproti odstranjevati, da gre več energije v plodove, liste pa tudi razredčiti, da so grozdi izpostavljeni soncu.

Grozdje je jagodičasto sadje. Trtni listi so trojno nacepljeni in zelo veliki. Te uporabljamo za dekoracijo pri kosilih oziroma za podlago določenim jedem. Užitke trganja grozdja imamo od avgusta do oktobra. Najboljše grozdje je tisto, ki ga odtrgamo in jemo pod trto. V vinogradih tega ne delamo, kajti trebušne težave se hitro pojavijo, saj je zelo škropljeno.

Čisti, razkužuje in zdravi

Glavni lastnosti grozdja in grozdnega soka sta čistilno in razkuževalno delovanje na celotno telo.

Čisti sečne poti, grozdni dnevi pa razbremenijo krvni obtok in jetra. Sveže grozdje odpravlja zaprtje, grozdni sok pa pomaga pri driski, ureja prebavo. Menda so nekateri bolniki uspeli premagati raka z grozdnimi kurami. Grozdje uporabljajo tudi za pripravno smutijev in so prava vitaminska bomba. Fosfor v grozdju je pomemben za delovanje živčevja, kalcij za kosti in zobe, železo za zdravo kri, kalij za delovanje mišic, magnezij pa za srce in mišice. Vse vrste grozdja vsebujejo tudi ogromno fenolov in polifenolov, ki so povezani z zdravjem srca in ožilja. V jagodah je veliko antioksidantov, predvsem v kožici, zato je dobro, če jo dobro prežvečimo, pojemo in ne izpljunemo. Grozdje vsebuje vitamina C in B. Za kolesarje, planince in druge porabnike suhega sadja so zelo priročne rozine.

Naravno sušijo grozdje v Sredozemlju, umetno pa največ v Ameriki in v Avstraliji. Če ga zamrzujemo, jagode uporabimo za čaj.

Iz grozdja lahko naredimo grozdni sok. V sokovniku skuhamo grozdne jagode in ga takoj vročega nalijemo brez dodatkov v steklenice. Sladkorja je v njem dovolj, da se ne pokvari, le steklenice morajo biti dobro zaprte in ohlajene počasi, zato jih ovijemo z odejo, rjuho, brisačo. Iz tako pripravljenega soka naredimo marmelado, le da uporabimo grozde s peclji, saj je v njih pektin. Ko sok zavremo, dodamo prekuhana jabolka, da se zgosti, lahko pa dodamo umetni zgoščevalec za marmelade, a vemo, da je

zraven precej kemije. Žal velika večina grozdnih kobličev služi za predelavo v vino, del je za rozine, za sok, nekaj ga dobijo ptice, majhen del za marmelade in najmanjši za sprotno uživanje.

Jana Rojc

Foto: Jana Rojc

115 kilometrov v enem dnevu? Zakaj pa ne?

Kolesarski krog občine Gorenja vas - Poljane, ki je dolg kar 115 kilometrov, na njem pa je za 3400 metrov višinske razlike z vzponi in spusti, so snovalci zaradi zahtevnosti terena razdelili na tri približno enakomerne etape. Kljub temu pa nekateri zmorejo prekolesariti celoten krog v enem dnevu. To je letos 29. avgusta na pobudo organizatorja Petra Rihtaršiča dokazala skupina okoli 20 zagnanih gorskih kolesarjev.

Kolesarji na trgu Ivana Regna pripravljeni na start

Kot je pojasnil Peter Rihtaršič, so prvič celoten krog prekolesarili že v letu 2013, lani pa jim je kolesarjenje preprečil dež. Kolesarjenje

tako postaja tradicionalno, vsakoletni datum izvedbe pa je določen na zadnjo soboto v avgustu. Večina poti poteka po asfaltu, približno

tretjina pa po makadamu, zato je za turo najbolj primerno gorsko kolo. Za udeležbo je potrebno imeti dovolj kondicije in zaščitno opremo. Kolesarjenje je za večino udeležencev trajalo okoli devet ur. Na poti so bili po napornih vzponih nagrajeni z lepimi razgledi. Letos so v zameno za startnino, 15 evrov, kolesarji prejeli kvalitetno spominsko majico, na Visokem in na Muravah, kjer so imeli postanek za oddih, jih je čakalo okrepčilo, na cilju v Taverni Petra pa so se podprli z bogračem. Od sponzorja so prejeli še praktične nagrade. Udeleženci so bili navdušeni nad potjo in dobro organizacijo, zato organizator vse ljubitelje narave in vrtenja pedal vabi, da se v še večjem številu pridružijo temu podvigu v naslednjem letu. Sicer pa je kolesarski krog možno prekolesariti v poljubnih etapah in zbirati žige na kartončku, ki se dobi v Taverni Petra (informacije na tel. št. 04/51-81-348 ali 030/999-052). Kdor zbere vse žige, mu letos občina podeljuje nagrado v obliki kolesarskih rokavic, v naslednjem letu pa bodo za nagrado kolesarske hlače. Letos je kartonček prevzelo okoli 450 posameznikov, približno 400 pa si je s prekolesarjenim celotnim krogom že prislužilo nagrado.

Jure Ferlan

TD Gorenja vas

Pet ton krompirja za osnovni šoli in vrtce

Turistično društvo Gorenja vas je 28. avgusta letos organiziralo pobiranje krompirja na Tavčarjevi njivi pred dvorcem Visoko. Poklonili so ga obema šolama, na pomembnejših dogodkih v občini pa so ga člani tudi pražili.

Dogodka konec počitnic so se udeležili učenci Osnovne šole Ivana Tavčarja skupaj s 15-imi učitelji, nekaj učiteljev iz Osnovne šole Poljane, osnovnošolci športnega tabora z mentorji, prostovoljci in člani društva.

Vsi so si prigarali malico. To je bil pražen krompir, ki sta ga pripravila Janez Dolinar in Nadka Istenič – oba člana društva. Poleg tega so svoje brbončice razvajali tudi z izvrstnim krompirjevim golažem, ki ga je pripravil Janez Bogataj.

Ves pobrani krompir, pridelali so ga kar pet ton, je bil namenjen osnovnima šolama v občini. Člani so ga prebrali, sortirali, zapakirali v vrečke in poslali na šoli.

Predsednik TD Gorenja vas Zvone Bašelj poudarja, da je zelo ponosen:

»Na vse člane turističnega društva, ki so že od samega začetka pri sajenju krompirja do konca, ko se ta pobira, prisotni in pripravljeni za delo. Prav tako na Klekljarsko društvo Deteljica, ki se udeležuje in sodeluje na vseh prireditvah. Tu sta še obe šoli, saj so se učenci in učitelji udeležili pobiranja krompirja v tako velikem številu in s tem pomagali, da se je delo hitro končalo.«

Trud, vložen v promocijo, ni zaman

V začetku septembra so se gorenjevaški turisti udeležili 15. svetovnega festivala praženega

krompirja v Mokronogu. Iz Poljanske doline so se odpravili kar z avtobusom, s štirimi ekipami pražilcev in po številu udeležencev, ki jih je bilo okoli 50, so odlično predstavili Poljansko dolino.

Prisotni so bili tudi na odprtju gorenjevaške obvoznice, kjer so pogostili prisotne s pecivom, pijačo ter s praženim krompirjem s pečenico. Odzivi obiskovalcev so jih prijetno

presenetili.

Predsednik društva Zvone Bašelj je bil prav tako zelo zadovoljen in je vesel takega odziva, saj pravi, da ves trud, ki ga člani vlagajo v delovanje društva, v predstavljanje naše občine širši Sloveniji, v sam pražen krompir, ki je postal že kar zaščitni znak društva, dobi smisel.

In zato člani TD Gorenja vas s predsednikom na čelu radi počnejo to in nameravajo še naprej ... »Kdo ve,« razmišljajo, »mogoče bo pa ravno pražen krompir tisti, ki bo še bolj združil in povezal Poljansko dolino.«

Lea Bašelj

Na pobiranju krompirja na Visokem

Foto: arhiv Občine Gorenja vas - Poljane

Najatraktivnejša dirka doslej

Iz Todraža do Lučin je tudi letos drugi avgustovski vikend potekala dirka, ki so jo tako organizatorji AMD Zvezda kot obiskovalci označili s presežniki: tudi zavoljo dveh rekordov proge.

Najboljši trije v absolutni konkurenci: drugouvrščeni Švicar Tiziano Riva, zmagovalec Italijan Federico Liber in tretji Čeh Václav Janík

Med 90 najboljšimi evropskimi vozniki jih je tekmo končalo 82. Švicar Ronnie Bratschi je postavil rekord proge med turnirski vozniki (2:13:55), absolutni zmagovalec in nesporni novi gospodar Lučin pa je postal

lanskoletni osmoljenec (z najhitrejšimi časi voženj je na dirki odstopil) Italijan Federico Liber, ki je dosegel nov absolutni rekord proge – 2:03:98. Med Slovenci je bil najhitrejši Vladimir Stankovič (AMD Zvezda, coloni JPV) na skupno 10. mestu, drugi najhitrejši Slovenec je bil Milan Bubnič (lancia delta HF), tretji je bil Peter Marc (mitsubishi lancer EVO IX).

Med našimi vozniki se je dirke udeležilo kar nekaj starih znancev, nekateri pod znamko lučinskega OPV Športa, spet drugi pod AMD Zvezda. Lučinski OPV Šport je odnesel kar dve prvi mesti: med mladimi vozniki do 21 let je slavil Simon Mlinar z VW polom, v Diviziji II pa sicer voznik rallyja Rok Turk s peugeotom 208 R/2. Pod lučinsko znamko sta tekmovala še Jure Jereb in Matjaž Karner.

Domačin Luka Oblak (AMD Zvezda, MG ZR 105) se je odlično odrezal v Diviziji 1, kjer je dosegel tretje mesto. Ekipni dosežek so dopolnili Aleš Žakelj na 50., Primož Tavčar z renaultom cliom 1.4 na skupno 53. mestu, Janez Bogataj na 61. ter Igor Pokorn na 64. mestu.

Vse večja prepoznavnost športnega dogodka

Ob koncu še enega čudovitega avgustovskega vikenda je Klemen Trček, predsednik AMD Zvezda, povedal, da so izredno zadovoljni z izjemno udeležbo najboljših evropskih voznikov gorskih hitrostnih preizkušenj.

Prav tako so zadovoljni z udeležbo obiskovalcev, ki jih je v Lučine znova prišlo več tisoč. »Če sem štejemo še dva rekorda proge, je bil vikend popoln,« ni skrival zadovoljstva po končani tekmi. Po njegovih besedah se je tudi zavoljo lepega vremena v Lučinah odvila ena najboljših in najatraktivnejših dirk doslej.

Po mnenju poznavalcev se, kar se dosežkov/rekorda na 4-kilometrski progi od Todraža do Lučin tiče, povsem realno približujemo magični meji dveh minut; kar se tiče organizacije, pa ta z vsako izvedbo le še dobiva na kakovosti in prepoznavnosti v širšem slovenskem in tudi evropskem prostoru.

Damjana Peterneš

Futsal: šport, ki je primeren za vse

Urbanova ekipa FSK Stripy ob naslovu državnih prvakov

Urban se je že v preteklosti, ko je še treniral veliki nogomet, ujel z nekaterimi svojimi sedanjimi soigralci. Čeprav mu je 'veliki' nogomet še vedno všeč, priznava, da so skupaj s prijatelji potrebovali nekaj spremembe. »Zato smo se odločili za mali nogomet in prestopili v škofjeloški klub FSK Stripy. Sedaj treniram mali nogomet dve leti in upam, da ga bom treniral še naprej,« pove Urban in doda, da pri malem nogometu oziroma futsalu ni toliko kontakta v igri, gre bolj za dinamiko in čim hitrejšo igro. »V dvorani ni dežja in drugih (zunanjih) vremenskih vplivov, kar je dobro, saj se moraš navaditi le na eno okolje. Tudi z vidika zdravja si na boljšem, medtem ko je treba priznati, da kolena in gležnji bolj trpijo.« Futsal je primeren

za vse. Urban doda, da se mu zdi zdrav šport tudi za mlajše, in poudari, da če si igralec želi spremembe, se vedno lahko pogovori s trenerjem in soigralci – skupaj poskušajo poiskati rešitev.

Bistvena je dobra telesna pripravljenost

In kako poteka igra? Na igrišču, velikosti rokometnega, igrata ekipi s štirimi igralci in vratarjema dvakrat po 20 minut. V vsakem polčasu lahko naredi ekipa po pet prekrškov, šesti in vsi naslednji se kaznujejo z neoviranim strelom z desetih metrov. Število menjav v igri ni omejeno. Trener kluba FSK Stripy, Marijan Jamnik, pove, da tudi futsal zahteva dobro telesno pripravljenost ter kompleksnega igralca, ki je sedaj v napadu, takoj zatem, ko ekipa izgubi

Dvoranski nogomet ali futsal je zelo popularen šport. Ime izvira iz portugalskega jezika: futebol de salão – dvoranski nogomet. Posebnost športa je manjša in manj odbojna žoga, kar pripomore k boljši kontroli žoge, hitrosti igre in atraktivnim podajam. V škofjeloškem klubu FSK Stripy trenira tudi Urban Tavčar iz Poljan. Lani je skupaj s soigralci osvojil ligaški del na Gorenjskem, nato pa še naziv državnih prvakov.

žogo, pa je že primoran, da se vrne v obrambo: »Ravno te hitre spremembe naredijo igro atraktivno, z veliko goli, kar je občinstvu všeč.« O uspehih ekipe, v kateri igra tudi Urban, pove, da je ekipa ob njegovem vstopu vanjo še isto sezono postala državni prvak v starosti U19. Klub letos nastopa s člansko ekipo v enotni drugi slovenski ligi, kjer bo nastopilo deset ekip.

Kristina Z. Božič

Kadetska liga U19 v Škofji Loki se deli na tri skupine: center, vzhod in zahod. Skupaj nastopa 21 ekip. Razpisan je tudi osnovnošolski krožek na OŠ Cvetka Golarja na Trati. Trenutno imajo za treninge na voljo večerne termine v ŠD Trata, in sicer od ponedeljka do petka od 19.30 do 21. ure. Obenem se trudijo, da bi uspeli organizirati tudi bazo mladih trenerjev, ki bi skrbeli za najmlajše. Več informacij je na voljo na spletni strani kluba: <http://www.fsk-stripy.si/>.

Kako smo šli »Polanci« navijati za Rise!

Ideja za ogled tekem Risov je padla nekega lepega večera v oktobru 2014, ko smo igrali in-line hokej na Sovodnju. Za organizatorja je bil soglasno izbran Klemen Šturm, ki je uredil aranžma za enotedensko potovanje z ogledom tekem Risov preko turistične agencije, ki je v svoji ponudbi imela program za Svetovno prvenstvo skupine A v hokeju na ledu.

Poljanska odprava je uživala v odličnem vzdušju na tekmah.

Sprva nas je bilo 12, na samo potovanje in ogled tekem pa nas je odšlo devet. Krenili smo iz Dolgega mosta v Ljubljani, kjer se je naša ekipa pridružila razgretim Primorcem iz Ajdovščine in Tolmina, znanim kot Tolminski puntarji. Sama vožnja z avtobusom je trajala približno 11 ur, na avtobusu pa ni bilo možno spati zaradi 'kulturnega programa'. Po prihodu v Ostravo smo se nastanili v nizko cenovnem hotelu, oddaljenemu tri kilometre od prizorišča tekem, ČEZ Arene.

V Ostravi se nam je pridružil še župan Milan Čadež.

Kulinarične specialitete Ostrave smo odkrivali v mnogih lokalih, največ pa smo se zadrževali v Kovarni. To je bila pivnica po našem okusu, saj je vsebovala kvalitetno hrano in lokalno pivo po več kakor sprejemljivih cenah. Posebnost te pivnice je bila ta, da je bila odprta 24 ur na dan. V njej so se zadrževali pretežno Čehi.

10. maja, ko je bil tekem prost dan, smo si ogledali mesto Krakow na Poljskem ter zloglasno koncentracijsko taborišče Auschwitz. Samo taborišče je bilo deljeno na delovno taborišče Auschwitz I, kjer so zaporniki delali, in Auschwitz II v kraju Birkenau, ki je služil izključno svojemu prvotnemu poslanstvu – iztrebljanju. Vsi smo se strinjali, da se podobne grozote na tem svetu ne bi smele več ponavljati. Pa se res ne bodo več?

Vsak je imel svojo vlogo

Naša ekipa je bila sestavljena iz različnih starostnih skupin ter karakterjev. Med njimi je vloga zabavljača pripadla Nejcu Š., ki nas je s svojimi vici zabavljaj celotno potovanje. On je bil edini, ki je že pred tekmo Slovenija – Finska dejal, da bodo zmagali njegovi, saj je navijal za obe ekipi. Redko kdaj mu je zmanjkalo besed, še med spanjem naj bi govoril. Vloga blagajnika in skrbnika skup-

nega proračuna je pripadala njegovi ženi Petri, ki je skrbela za plačevanje računov ter vzdržnost financ. Meni pa je, kot najstarejšemu članu ekipe, pripadla naloga navigatorja po mestu in organizatorja prostega časa med ogledom tekem. Zanimivo se mi je zdelo predvsem, ko sem na turističnem uradu vpraševal za znamenitosti Ostrave, pa so me vselej napotili v mnoge restavracije in lokale. Na koncu smo nekako ugotovili, da med mnogimi znamenitostmi, ki jih imajo označene na turistični

Športne zgodbe tudi v Podblegaških

Drage bralke in bralci, morda pa tale športna zgodba, ki je po poletnem počitnikovanju 'odležala' v našem predalu, spodbudi še koga, da nam posreduje vtise in doživljanja s kakšne od njegovih športno-navijaških poti. Resda je evropskega košarkarskega prvenstva že konec, a kakšna od zanimivih poti, ko ste navijali za svoje favorite, je morda že našla pot na papir. Vabimo vas, da nam jo posredujete. Lepe stvari je namreč vredno deliti, mar ne?

mestni karti, res ni veliko vrednih ogleda. Klemen je bil glavni organizator in glasbenik v ekipi. S svojo harmoniko in odigrano pesmijo V dolini tihi je spravil v petje celoten šotor pred našim hotelom. Grmelo je in grmelo iz nekaj deset grl slovenskih navijačev, čeprav je bila ura že okrog ene zjutraj. Seveda pa je imelo igranje za posledico, da se je na naši mizi znašlo prenekatero pivo, ki smo ga z veseljem spili, saj smo od petja imeli suha usta. Slaba stran igranja pa je bila ta, da je moral naslednji dan opraviti vzdrževanje svoje harmonike, saj se mu je upognila tipka za base.

Seveda pa ne smem pozabiti omeniti Nejca B., Nejca Š., Primoža P., Simona P. in Gorazda.

Nazadnje bi rad poudaril, da je bilo med navijači izjemno vzdušje in zdravo rivalstvo. Nikjer ni bilo mogoče videti sovraštva, agresivnosti in žaljivih besed. Pred tekmo in po njej smo se družili skupaj v lokalih in restavracijah in izražali pripadnost svoji državi, vendar zaradi tega ni bilo nikoli vroče krvi. Norveški navijači so se nam celo opravičevali, ko so nas njihovi hokejisti premagali!

Miran Prosen

Diabetiki tudi letos pri Ljubici

Konec avgusta ima Društvo diabetikov Škofja Loka že vrsto let v programu druženje članov po posameznih območjih. Člani društva iz Poljanske doline se že vrsto let dobivamo v Vinharjah v gostišču Ljubica, kjer nas prijazno sprejmejo, pogostijo, obenem imamo tudi lepo priložnost za krajši pohod v okolico naselja.

Letos je najprej potekalo merjenje sladkorja in holesterola v krvi in krvnega tlaka, nato pa sprehod v okolico. Tokrat smo imeli tudi srečo z vremenom, odpravili smo se na pohod in uživali v lepem razgledu po poljanskih hribih vse tja do polhograjskega pogorja in prepoznavanju naselij in hribov pred nami.

Običajno tako druženje dopolnimo s poučnim predavanjem, tokrat se je navsezvala na inkontinenco, težavo, ki jo občuti velika večina starejših. Poudarek je bil na spoznavanju pripomočkov, ki tako težavo omilijo, osebi pa omogočijo nemoteno vključevanje tako

v družini kot širšem okolju. Ob tem bi se zahvalila podjetju Viral iz Podjelovega Brda, ki izdeluje uporabne pripomočke – predloge, zaščitne podloge za stole in ležišča, pralne plenice ..., da so si jih udeleženci lahko ogledali in otipali.

Tudi tokrat ni druženje minilo brez Markove harmonike, Sonja se je pridružila kot pevka, nekoliko pa smo pomagali tudi ostali. Razveselile so nas tudi nagrade in zadetki na 'hitri' tomboli. Ob res prijetnem vzdušju smo se pozno popoldne tudi razšli, polni prijetnih vtisov.

Bernarda Lukančič

Gregor Stanonik v pričakovanju svetovnega prvenstva

Najaktivnejši in najbolj uspešen tekmovalac na t. i. Firefighter combat challenge (FCC) oziroma 'najtežjih dveh minutah v športu' se je v preteklem letu uvrstil med Lions Dene. Klub združuje najboljše gasilce športnike, ki jim uspe premagati težko progo v manj kot 100 sekundah. Enaka preizkušnja ga čaka med 19. in 25. oktobrom na svetovnem prvenstvu, ki bo v Združenih državah Amerike.

»Za menoj je težka 'evropska' sezona, ki se je mesec pred prvim tekmovanjem, ko sem bil v odlični formi, pričela zelo slabo. Med prvomajskimi prazniki sem si namreč poškodoval kolensko križno vez. Operacija je bila tako v juniju neizogibna,« je povedal Stanonik. Na tekmovanju v Franciji je tako nastopil le v kategoriji štafet skupaj z Domnom Pavličem, Anžetom Habjanom, Maticem Zupanom in Amerjem Čosičem, kjer so zasedli prvo mesto. Okrevanje po operaciji je potekalo hitro in brez večjih težav, zato je Stanonik treniral še bolj intenzivno ter tako dosegel formo pred poškodbo. Že konec junija je nastopil na tekmovanju v Poljskem Torunu. V kategoriji dvojic sta z Anžetom Habjanom zmagala. »V štafeti smo bili z ekipo Haix team Slovenija drugi, v kategoriji posameznikov pa sem med 250 tekmovalci zasedel 13. mesto,« je še pojasnil Stanonik. V Torunu je poleg tekmovanja FCC potekalo tudi tekmovanje Toughest firefighter alive (TFA), ki je v osnovi enako tekmovanju FCC in Crossfit firefighter: »Letos sem se odločil, da se preizkusim na Crossfit firefighter tekmovanju, saj že tri leta treniram crossfit. Konkurenca je bila res huda, a se mi je uspelo uvrstiti na tretje mesto.«

V Nemčiji je Haix team Slovenija v štafeti imela nekaj smole, izgubili so štafetno palico in bili tako diskvalificirani. V dvojicah z Anžetom Habjanom sta osvojila četrto mesto, posamično je Stanonik zasedel osmo mesto.

Z vrhunskimi rezultati do nastopa v ZDA

Na tekmovanju na Poljskem je mladi gasilec med 250 tekmovalci zasedel sedmo mesto in se s preostalimi 79 najboljšimi tekmovalci uvrstil na svetovno prvenstvo. »Tam sem z osebnim in slovenskim rekordom 1:23:8 ter malo smole, saj sem dobil dve kazenski sekundi, zasedel peto mesto. Kazenski sekundi sta mi tako odvzeli tretje mesto. V dvojicah sva z Anžetom Habjanom osvojila tretje mesto, ekipno pa smo ponovno zmagali,« je bil rezultatov vesel Stanonik. Tovrstna tekmovanja že tradicionalno potekajo tudi na letališču Lesce, kjer je ekipa v štafeti

zmagala, v dvojicah z Anžetom Habjanom sta tudi zmagala, posamično je Stanonik zasedel šesto mesto.

Kaj pa članstvo v klubu Lions Den? »Imel sem večja pričakovanja do samega sebe, ki pa sem jih tudi uresničil na evropskem prvenstvu,« je pojasnil. Na slovesnosti Lions Den, ki bo v okviru letošnjega svetovnega prvenstva v Združenih državah Amerike, bo Stanonik prejel plaketo in njihovo jakno. Treningi in priprave za svetovno prvenstvo so v polnem teku. »Poleg treningov, ki so še bolj intenzivni kot preteklo sezono, zbiramo tudi sponzorska sredstva, saj so stroški potovanja v primerjavi s preteklimi občutno večji,« je še povedal Stanonik, ki bo nadvse vesel vsakršne finančne pomoči.

Lidija Razložnik

Foto: iz arhiva Gregorja Stanonika

Mesec požarne varnosti

Ko zagori, naj se ti ven mudi!

Oktober je že tradicionalno mesec požarne varnosti. Tematika letošnjega oktobra je evakuacija. Geslo letošnjega meseca požarne varnosti je »Ko zagori, naj se ti ven mudi!«

Gasilska zveza Slovenije (GZS) skupaj z Upravo RS za zaščito in reševanje ter Slovenskim združenjem za požarno varstvo vsako leto pripravi program aktivnosti, ki potekajo tako na državni kot regionalni ravni. Zgibanki Evakuacija iz stanovanja in Če zagori, naj se ti ven mudi ter tematski plakat za otroke je na voljo po gasilskih domovih po Sloveniji ter tudi na spletni strani GZS. V tednu od 5. do 10. oktobra letos bodo posamezniki in ustanove dolžni prilepiti doplačilno znamko v vrednosti 15 centov na vsako poštno pošiljko v notranjem in mednarodnem prometu, razen na pošiljke s knjigami, časopisi ter revijami. Zbrana sredstva bo GZS namenila za izenačevanje materialne opremljenosti gasilstva in spodbujanje mladine za delo v gasilstvu. Aktivnosti v okviru meseca požarne varnosti bodo potekale tudi po gasilskih društvih širom naše občine. Kaj vse se bo dogaja-

Kaj morate storiti, če izbruhne požar?

Ostanite mirni! Če niste v življenjski nevarnosti, poskušajte omejiti oziroma pogasiti požar z razpoložljivimi sredstvi. Poskrbite za varen umik ljudi in živali. Če ugotovite, da ognja ne morete pogasiti sami, pokličite številko 112. Ob klicu na 112 povejte: kdo kliče, kaj se je zgodilo, kje se je zgodilo, kdaj se je zgodilo, koliko je ponesrečencev, kakšne so poškodbe, kakšne so okoliščine na kraju nesreče in kakšna pomoč je potrebna. Dobro je vedeti tudi, da številko 112 lahko pokličete, če potrebujete pomoč gasilcev, nujno medicinsko pomoč, druge reševalne službe ali policijo. Številko 112 lahko brezplačno kličete s stacionarnega in mobilnega telefona (tudi, če je račun prazen) v vseh državah EU.

lo, si lahko ogledate v spodnji tabeli in na spletnih straneh posameznega gasilskega društva.

Lidija Razložnik

Vabilo na brezplačen servis koles

»Občina Gorenja vas - Poljane in Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu vabita občane na brezplačen pregled koles, ki bo v petek, 2. oktobra 2015, od 15. do 19. ure pred Osnovno šolo Ivana Tavčarja Gorenja vas. Vljudno vabljeni!«

PGD	KDAJ?	KAJ?	KJE?
Hotavlje	oktober 31. oktober	Tečaj z motorno žago Dan odprtih vrat	Območje Hotavelj Gasilski dom Hotavlje
Javorje	10. oktober	Dan odprtih vrat	Gasilski dom Javorje
Lučine	9. oktober 16. oktober	Dan odprtih vrat in pregled gasilnikov Evakuacija PŠ Lučine	Gasilski dom Lučine PŠ Lučine
Sovodenj	17. oktober od 9. do 12. ure	Dan odprtih vrat, pregled gasilnikov in možnost nakupa le-teh	Gasilski dom Sovodenj
Trebija	24. oktober	Pregled gasilnih aparatov Dan odprtih vrat Odkritje spominske plošče na Jejarjevi domačiji – mesto ustanovitve PGD Trebija Meddruštvena vaja	Gasilski dom Trebija Gasilski dom Trebija Trebija Območje PGD Trebija

Postavitev spominske plošče v Pilovcu

Ob cesti skozi Pilovec med Podgoro in Trebijo so junija letos postavili nadomestno tablo, ki ohranja spomin na dograditev deželne ceste leta 1903. Prvotna betonska plošča je bila vzdana sto metrov niže v smeri Podgore, a so jo odstranili ob rekonstrukciji ceste v letih 2005 in 2006. Letos, 19. junija, sta novo ploščo odkrila župana občin Gorenja vas - Poljane in Žiri, Milan Čadež in Janez Žakelj, in sicer na mestu, ki je bilo sprejemljivo tudi za Direkcijo RS za infrastrukturo. Prisoten je bil tudi ugledni žirovski rojak dr. Lojze Gostiša, vodja projekta in urednik monumentalne zbirke Icanotheka Valvasoriana iz leta 2004, kot sorodnik graditelja ceste.

Glavni pobudnik za ohranitev spomina je bil Nejko Podobnik iz Žirov, ker je bil kot graditelj ceste izbran žirovski podjetnik Gostiša. Imen ostalih takratnih odgovornih oseb, napisanih na tabli, še nismo uspeli razvozlati. Anton Bogataj

Na sliki od leve proti desni: Nejko Podobnik, žirovski župan mag. Janez Žakelj, dr. Lojze Gostiša in župan Gorenje vasi - Poljan Milan Čadež

Računalniška pomoč na vašem domu, v vašem podjetju ...
041/419-393
Robert

10. oktobra vabljeni na Veselje ob odprtju obvoznic

Zidarstvo Marko Božnar, Občina Gorenja vas - Poljane in PGD Poljane ob odprtju obeh obvoznic, tako gorenjevaške kot loške, pripravljajo velik festival Poljanske doline, ki bo v soboto, 10. oktobra, s pričetkom ob 10. uri dopoldan pred dvorcem na Visokem.

Festival, ki so ga poimenovali Veselje ob odprtju obvoznic, bodo z okusnimi dobrotami in različnimi izdelki popestrili ponudniki domačih dobrot, rokodelci, podjetniki in društva iz celotne Poljanske doline. Marko Božnar z Bukovega Vrha bo za atrakcijo izdelal šank v dolžini 647 metrov, kar predstavlja dolžino predora pod Stenom na loški obvoznici.

Za zabavo bodo skrbeli številni glasbeniki: Trio Šubic, Ansambel Raubarji, Štedientje, Hotaveljski kvintet, Strmina in drugi. Otroci bodo lahko ustvarjali na otroških delavnicah, si ogledali otroške predstave in se zares zabavali z glasbenikom Marjanom Uljanom, Mali-BU-jem. Popoldan bo tudi ponovitev domače kmečke igre S taščo pod eno streho v izvedbi TD Žirovski Vrh.

Lepo vabljeni!

Foto utrinki ...

Verjamemo, da je bilo med poletjem kar veliko priložnosti, ko ste lahko posneli kakšno dobro fotografijo. Če jo želite deliti z nami, jo lahko pošljete na podblegaske.novice@gmail.com in objavili jo bomo v naslednji številki.

Spodnjo nam je konec avgusta poslala bralka Eva Malavašič. Na sliki je pajek z njihovega vrta, kakršnega še ni opazila. Predvideva pa, da je štiripikasti križevce.

Izšla je kronika Podgore in Trebije

Kronika vasi Podgora in Trebija je delo avtorja Antona Bogataja. To je njegova četrta knjiga v okviru projekta kronike fare Stara Oselica. V njej je predstavil 28 hiš svoje rojstne vasi Podgora in 19 hiš sosednje vasi Trebija. Govori o ljudeh, ki so tukaj živeli v zadnjih 300 letih, njihovih usodah in življenjskih poteh. Besedilo spremlja večje število fotografij. Knjigo lahko naročite pri Antonu (040/308-250) ali Valentinu (040/377-356).

Opravičilo

V zadnji številki Podblegaških smo na zadnji strani objavili dve fotografiji z Ultra pušeljca traila. Avtor tiste, ki je bila posneta v Kopačnici, je res Arne Istenič. Pod še eno, ki je bila posneta ob prihodu absolutnega zmagovalca v cilj, smo prav tako kot avtorja zapisali Armeta Isteniča, ki pa nas je opozoril, da je slika iz arhiva organizatorja. Za napako se v uredništvu avtorju posnete fotografije opravičujemo.